

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΣΩΜΑΤΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΩΝ & ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΥΠΕΝ
ΣΩΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Χρόνος Διατήρησης :
Βαθμός Ασφάλειας : Αδιαβάθμητο
Θεσσαλονίκη, 30-01-2019
Αριθ. Πρωτ. : οικ. 641
Σχετ. : 1727/18, 5651/18, 8917/18
Βαθμός Προτεραιότητας : Κοινό

Ταχ. Δ/ση : Αδριανουπόλεως 24
Καλαμαριά Θεσσαλονίκης
Ταχ. Κώδικας : 551 33
Πληροφορίες : Δρ Ελένη Ελευθεριάδου
Δρ Σοφία Χριστοφόρου
Αρ. Τηλεφώνου : 2310 483 245-233
Αρ. Τηλεομοιοτ. : 2310 483 247
Ηλεκτρον. Δ/ση : e.eleftheriadou@prv.ypeka.gr
s.christoforou@prv.ypeka.gr

ΠΡΟΣ: Α. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΙΝΑΚΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

ΚΟΙΝ.: Β. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΙΝΑΚΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

ΠΡΑΞΗ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ

που αφορά στην εταιρεία «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε.Μ.Β.Χ.» για τα Υποέργα «Ολυμπιάδας» και «Μαύρων Πετρών και εγκαταστάσεων Μαντέμ Λάκκου», των έργων «Μεταλλευτικές-Μεταλλουργικές Εγκαταστάσεις Μεταλλείων Κασσάνδρας» και «Απομάκρυνση, Καθαρισμό & Αποκατάσταση Χώρου Απόθεσης Παλαιών Τελμάτων Ολυμπιάδας»

Έχοντας υπόψη:

1. Τον Ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α /16-10-86) «Για την Προστασία του Περιβάλλοντος».
2. Τον Ν. 2947/2001 (ΦΕΚ 228 Α/09-10-01) «Θέματα Ολυμπιακής Φιλοξενίας, Έργων Ολυμπιακής Υποδομής και άλλες διατάξεις», άρθρο 9 «Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος».
3. Τον Ν. 4014/2011 (ΦΕΚ 209 Α/21-09-11) «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος.».
4. Τον Ν. 4042/2012 (ΦΕΚ 24 Α/13-02-12) «Ποινική Προστασία του Περιβάλλοντος - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/99/ΕΚ - Πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/198/ΕΚ - Ρύθμιση θεμάτων Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής».
5. Το Π.Δ.132/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.ΕΝ.)» (ΦΕΚ 160/Α/30-10-2017).
6. Την Κ.Υ.Α. Η.Π. 50910/2727/2003 (ΦΕΚ 1909 Β'/22-12-03) «Μέτρα και Όροι για τη Διαχείριση των Στερεών Αποβλήτων. Εθνικός και Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης»
7. Την Κ.Υ.Α. Η.Π. 24944/1159/06 (ΦΕΚ 791 Β'/30-06-2006) «Έγκριση Γενικών Τεχνικών Προδιαγραφών για τη Διαχείριση Επικινδύνων Αποβλήτων σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. Β της υπ' αριθμ. ΗΠ 13588/725/2006 ΚΥΑ 'Μέτρα όροι και περιορισμοί για τη διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων' (Β383) και σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του άρθρου 7 (παρ.1) της οδηγίας 91/156/ΕΚ του Συμβουλίου της 18ης Μαρτίου 1991».
8. Την Κ.Υ.Α. Η.Π. 13588/725/2006 (ΦΕΚ 383 Β'/28-03-06) «Μέτρα, όροι και περιορισμοί για τη διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 91/689/ΕΟΚ», όπως

- τροποποιήθηκε και ισχύει καθώς και τα εκτελεστικά αυτής διατάγματα.
9. Την ΚΥΑ 39624/2209/Ε103/2009 (ΦΕΚ 2076 Β'/25-09-2009) «Μέτρα, όροι και περιορισμοί για τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2006/21/ΕΚ της 15ης Μαρτίου 2006 'σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας και την τροποποίηση της οδηγίας 2004/35/ΕΚ' του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2006».
 10. Την ΚΥΑ 51354/2641/Ε103/2010 (ΦΕΚ 1909/Β/8.12.2010) περί «Καθορισμού Προτύπων Ποιότητας Περιβάλλοντος (ΠΠΠ) για τις συγκεντρώσεις ορισμένων ρύπων και ουσιών προτεραιότητας στα επιφανειακά ύδατα, σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της οδηγίας 2008/105/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2008 «σχετικά με Πρότυπα Ποιότητας Περιβάλλοντος (ΠΠΠ) στον τομέα της πολιτικής των υδάτων και σχετικά με την τροποποίηση και μετέπειτα κατάργηση των οδηγιών του Συμβουλίου 82/176/ΕΟΚ, 83/513/ΕΟΚ, 84/156/ΕΟΚ, 84/491/ΕΟΚ και 86/280/ΕΟΚ και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου», καθώς και για τις συγκεντρώσεις ειδικών ρύπων στα εσωτερικά επιφανειακά ύδατα και άλλες διατάξεις».
 11. Την ΚΥΑ 170766/2016 (ΦΕΚ 69 Β'/22-01-2016) «Τροποποίηση της υπ' αριθ. 51354/2641/Ε103/2010 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 1909), σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2013/39/ΕΕ «για την τροποποίηση των οδηγιών 2000/60/ΕΚ και 2008/105/ΕΚ όσον αφορά τις ουσίες προτεραιότητας στον τομέα της πολιτικής των υδάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Αυγούστου 2013 και άλλες συναφείς διατάξεις»
 12. Την Απόφαση 2003/33/ΕΚ «για τον καθορισμό κριτηρίων και διαδικασιών αποδοχής των αποβλήτων στους χώρους υγειονομικής ταφής σύμφωνα με το άρθρο 16 και το παράρτημα ΙΙ της οδηγίας 1999/31/ΕΚ».
 13. Την υπ' αριθμ. 2009/359/ΕΚ Απόφαση της Επιτροπής της 30ης Απριλίου 2009 «για τη συμπλήρωση του ορισμού των αδρανών αποβλήτων κατ' εφαρμογή του άρθρου 22 παράγραφος 1 στοιχείο στ) της οδηγίας 2006/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας».
 14. Την υπ' αριθμ. 2009/360/ΕΚ Απόφαση της Επιτροπής της 30ης Απριλίου 2009 «για τη συμπλήρωση των τεχνικών απαιτήσεων όσον αφορά το χαρακτηρισμό των αποβλήτων, τις οποίες ορίζει η οδηγία 2006/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας».
 15. Την Απόφαση 2014/955/ΕΚ «για την τροποποίηση της απόφασης 2000/532/ΕΚ όσον αφορά τον κατάλογο των αποβλήτων σύμφωνα με την οδηγία 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ»
 16. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1357/2014 της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2014 «για την αντικατάσταση του παραρτήματος ΙΙΙ της οδηγίας 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα απόβλητα και την κατάργηση ορισμένων οδηγιών Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ»
 17. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/997 για την τροποποίηση του παραρτήματος ΙΙΙ της οδηγίας 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την επικίνδυνη ιδιότητα ΗΡ 14 «οικοτοξικό»
 18. Την Υ.Α. οικ. 43942/4026/2016 (ΦΕΚ 2992 Β'/19-09-2016) «Οργάνωση και λειτουργία Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποβλήτων (ΗΜΑ), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 42 του Ν.4042/2012 (Α' 24), όπως ισχύει»
 19. Την Απόφαση Νομάρχη Χαλκιδικής 96400/1985 (ΦΕΚ 573 Β'/24.9.1985) «Περί των όρων διάθεσης λυμάτων και υγρών βιομηχανικών αποβλήτων σε φυσικούς αποδέκτες του Νομού Χαλκιδικής».
 20. Την Α.Π. οικ.201745/26-07-2011 ΚΥΑ ΕΠΟ «Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων για τα έργα α) «ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΕΣ– ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ ΚΑΣΣΑΝΔΡΑΣ» ΚΑΙ β) «ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ, ΚΑΘΑΡΙΣΜΟ & ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΩΡΟΥ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΠΑΛΑΙΩΝ ΤΕΛΜΑΤΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑΔΑΣ» της εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε.Μ.Β.Χ.» στο Νομό Χαλκιδικής» της ΕΥΠΕ του ΥΠΕΚΑ.

21. Το ΑΠ: οικ. 149/07-03-2016 έγγραφο της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων του ΥΠΕΝ (ΑΠ: 1652/08-03-2016 της ΕΒΕ).
22. Την με Α.Π.: ΔΜΕΒΟ/Α/Φ.10.ΕΓΚ.6/181294/2928/02-09-2016 άδεια εγκατάστασης ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού του χώρου απόθεσης Κοκκινόλακκα, του υποέργου «Μεταλλευτικές Εγκαταστάσεις Ολυμπιάδας» του έργου "Μεταλλευτικές - Μεταλλουργικές Εγκαταστάσεις Μεταλλείων Κασσάνδρας", στην περιοχή της Ολυμπιάδας, Δήμου Αριστοτέλη, Περιφερειακής Ενότητας Χαλκιδικής, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
23. Την ΑΠ: ΔΜΕΒΟ/Α/Φ.10.ΕΓΚ.6/180753/3079/13-09-2017 χορήγηση άδειας λειτουργίας νέου ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού του εργοστασίου εμπλουτισμού μικτών θειούχων μεταλλευμάτων και των τροποποιημένων υφιστάμενων υποδομών, του υποέργου «Μεταλλευτικές Εγκαταστάσεις Ολυμπιάδας» του έργου "Μεταλλευτικές - Μεταλλουργικές Εγκαταστάσεις Μεταλλείων Κασσάνδρας", στην περιοχή της Ολυμπιάδας, Δήμου Αριστοτέλη, Περιφερειακής Ενότητας Χαλκιδικής
24. Την από 02/11/2017 έκθεση αυτοψίας επιθεωρητριών περιβάλλοντος στον ΧΥΤΕΑ Κοκκινόλακκα
25. Το Α.Π.: 5047/03-11-2017 έγγραφο του ΤΕΠ/ΣΕΒΕ
26. Το με Α.Π.: οικ. 7735/20-11-2017 έγγραφο του ΤΕΠ/ΣΕΒΕ
27. Το με Α.Π.: Χ/ΣΤΡ/2202/01-12-2017 έγγραφο της «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε.» (Α.Π. 8244/08-12-2017 του ΣΕΒΕ)
28. Την από 19/12/2017 έκθεση αυτοψίας επιθεωρητριών περιβάλλοντος στο εργοστάσιο Ολυμπιάδας και στο χώρο απόθεσης παλαιών τελμάτων Ολυμπιάδας και το πρωτόκολλο δειγματοληψίας.
29. Το με ΑΠ: οικ. 71/05-01-2018 έγγραφο του ΤΕΠ/ΣΕΒΕ προς το ΙΓΜΕ
30. Το με ΑΠ: 8244/16-02-2018 έγγραφο του ΤΕΠ/ΣΕΒΕ.
31. Το με ΑΠ: οικ.1400/23-02-2018 έγγραφο του ΤΕΠ/ΣΕΒΕ.
32. Το με ΑΠ: Χ/ΣΤΡ/2236/12-03-2018 έγγραφο της «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε.» (ΑΠ: 1880/13-02-2018 του ΤΕΠ/ΣΕΒΕ)
33. Το με ΑΠ: Χ/ΣΤΡ/2239/16-03-2018 έγγραφο της «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε.» (ΑΠ: 2048/16-03-2018 του ΤΕΠ/ΣΕΒΕ)
34. Το με ΑΠ: Χ/ΣΤΡ/2244/26-03-2018 έγγραφο της «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε.» (ΑΠ: 2464/27-03-2018 του ΤΕΠ/ΣΕΒΕ)
35. Το με ΑΠ: οικ. 2698/04-04-2018 έγγραφο του ΤΕΠ/ΣΕΒΕ
36. Το με ΑΠ: οικ. 4838/07-06-2018 έγγραφο του ΤΕΠ/ΣΕΒΕ
37. Το με ΑΠ: οικ. 4840/07-06-2018 έγγραφο του ΤΕΠ/ΣΕΒΕ
38. Το με ΑΠ: 19/20-06-2018 έγγραφο της Επιστημονικής Επιτροπής του όρου δ.1.39 (ΑΠ: 5379/21-06-2018 του ΤΕΠ/ΣΕΒΕ)
39. Το με ΑΠ: Χ/ΣΤΡ/2288/28-06-2018 έγγραφο της «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε.» (ΑΠ: 5601/29-06-2018 του ΤΕΠ/ΣΕΒΕ)
40. Το ΑΠ: 140/9-01-2018/28-06-20018 έγγραφο του ΙΓΜΕ (ΑΠ: 5651/02-07-2018 του ΤΕΠ/ΣΕΒΕ)
41. Το με ΑΠ: Χ/ΣΤΡ/2305/30-07-2018 έγγραφο της «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε.» (ΑΠ: 6623/03-08-2018)
42. Το από 24/08/2018 ηλεκτρονικό μήνυμα της Επιτροπής του όρου του περιβαλλοντικού όρου δ.1.39 της οικ.201745/26-07-2011 ΚΥΑ ΕΠΟ.
43. Την υπ' αριθμ. 8/2018 Έκθεση Ελέγχου του ΤΕΠ/ΣΕΒΕ, η οποία απεστάλη με το ΑΠ:οικ.7294/30-08-2018 έγγραφο του ΤΕΠ/ΣΕΒΕ, με το οποίο κλήθηκε η εταιρεία σε απολογία.
44. Την με ΑΠ: Χ/ΣΤΡ/2339/23-10-2018 Έκθεση Διευκρινήσεων της «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε.» (ΑΠ: 8917/24-10-2018 ΤΕΠ/ΣΕΒΕ)
45. Το ΑΠ: ΥΠΕΝ/ΔΔΑΠΠ/92609/3457/14-12-2018 έγγραφο της Δ/σης Διαχείρισης Αποβλήτων και Περιβαλλοντικών Πιστοποιήσεων (ΑΠ: 10688/20-12-2018 του ΣΕΒΕ)

ΒΕΒΑΙΩΝΕΤΑΙ

ότι, κατά τις αυτοψίες στις 02/11/2017 και 19/12/2017 που διενεργήθηκαν από τις Επιθεωρήτριες του Τμήματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος (Τ.Ε.Π.) του Σώματος Επιθεώρησης Βορείου Ελλάδας

(Σ.Ε.Β.Ε.), Δρ Σοφία Χριστοφόρου και Δρ Ελένη Ελευθεριάδου, διαπιστώθηκαν παραβάσεις διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας και των εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων (20' σχετικό, εφεξής ΚΥΑ ΕΠΟ) στα υποέργα του θέματος.

Ειδικότερα διαπιστώθηκαν:

Παράβαση 1^η: Μη τήρηση του άρθρου 6 του Ν. 4014/2011

Η εταιρεία δεν υπέβαλε, φάκελο τροποποίησης της ΚΥΑ ΕΠΟ προς έγκριση στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή, όσον αφορά στις τροποποιήσεις κατασκευής του ΧΥΤΕΑ και διακίνησης προϊόντος σε σχέση τους όρους της ΚΥΑ ΕΠΟ, κατά παράβαση της παρ. 1 του άρθρου 6 του Ν. 4014/11. Επιπλέον, δεν αιτήθηκε τη σχετική έγκριση της αρμόδιας Υπηρεσίας του ΥΠΕΝ, κατά παράβαση του όρου στ2 της ΚΥΑ ΕΠΟ, όσον αφορά στην εξέταση της διαφοροποίησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, λόγω αλλαγών σε βασικά χαρακτηριστικά του έργου.

Επισημαίνεται ότι μολονότι κατά τον έλεγχο δεν διαπιστώθηκε ρύπανση ή υποβάθμιση οφειλόμενη στην εν λόγω παράβαση, οι αναφερόμενες σ' αυτήν ενέργειες της ελεγχόμενης εταιρείας, ενδέχεται να προκάλεσαν ρύπανση και κατ' επέκταση υποβάθμιση του περιβάλλοντος, κατά την έννοια των ορισμών του άρθρου 2 του Ν.1650/1986.

Στο (44) σχετικό απολογητικό της υπόμνημα, η εταιρεία αναφέρει:

«Η Υπηρεσία σας για άλλη μια φορά, δυστυχώς, υποκαθιστά άλλες υπηρεσίες / αδειοδοτούσες αρχές όπως η ΔΙΠΑ και η ΔΜΕΒΟ, οι οποίες είναι καθ' ύλην αρμόδιες για να αποφανθούν επί όλων των «ζητημάτων» που «ανευρίσκει» το ΤΕΠ/ΣΕΒΕ και οι οποίες όμως δεν έχουν εκφράσει τις ίδιες απόψεις».

«Εν κατακλείδι, όπως έχουμε τεκμηριώσει αναλυτικά παραπάνω, υποστηρίζουμε μετ' επιτάσεως ότι ουδεμία τροποποίηση των βασικών χαρακτηριστικών του έργου έχει επέλθει και συνεπώς δεν απαιτείται η τροποποίηση της ΚΥΑ ΕΠΟ του έργου».

Η εταιρεία σύμφωνα με το απολογητικό της υπόμνημα δεν αποδέχεται την παράβαση, προβάλλοντας επιχειρήματα αναφορικά με τις αρμοδιότητες της Υπηρεσίας μας. Επί αυτών αναφέρεται ότι η Υπηρεσία μας, ως αρμόδια για τη διενέργεια περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων και τον έλεγχο εφαρμογής της ισχύουσας περιβαλλοντικής νομοθεσίας και των εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων, κατά τη διάρκεια των αυτοψιών στη δραστηριότητα έχει καταγράψει σειρά τροποποιήσεων του έργου σε σχέση με τα οριζόμενα στην ΚΥΑ ΕΠΟ, όπως περιγράφονται στην (43) σχετική Έκθεση Ελέγχου. Για τις τροποποιήσεις αυτές, όφειλε η εταιρεία να ακολουθήσει τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 6 του Ν. 4014/2011, ώστε να αποφανθεί η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή Δ/ση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του ΥΠΕΝ (ΔΙΠΑ), για την περαιτέρω διαδικασία. Επίσης, σύμφωνα με το ΑΠ: 8477/14-03-2017 έγγραφο της ΔΙΠΑ προς την Επιστημονική Επιτροπή του όρου δ1.39: «...στα πλαίσια του όρου στ.2 της ΚΥΑ ΕΠΟ του έργου, σας ενημερώνουμε ότι δεν έχει εκδοθεί σχετική έγκριση από την Υπηρεσία μας. Κατόπιν τούτου, προκειμένου να αποφασίσουμε για τις επόμενες ενέργειές μας, είναι απαραίτητο να αξιολογηθεί επιστημονικά και τεχνικά, εάν με τα τελικώς εφαρμοζόμενα συστήματα και μεθόδους επέρχονται ουσιαστικές μεταβολές των επιπτώσεων στο περιβάλλον». Επομένως, σύμφωνα και με την αδειοδοτούσα αρχή, κρίνεται απαραίτητη η αξιολόγηση των διαφοροποιήσεων των έργων, ώστε να αποσαφηνιστεί αν επέρχονται ουσιαστικές μεταβολές των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Υπογραμμίζεται εξάλλου στο σημείο αυτό ότι εκτός της Υπηρεσίας μας, έχει εκφράσει εγγράφως τις

διαφοροποιήσεις του έργου που αποκλίνουν από την ΚΥΑ ΕΠΟ και η Επιστημονική Επιτροπή, στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων της.

Σε καμία περίπτωση η Υπηρεσία μας δεν υποκαθιστά άλλες αρμόδιες αρχές, αλλά ασκεί τις αρμοδιότητές της, όπως αυτές προκύπτουν από το άρθρο 9 του Ν. 2947/2001, σε συνδυασμό με τις λοιπές ισχύουσες διατάξεις που αφορούν τις περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις και ειδικότερα τις διατάξεις του Ν.4014/2011. Συνεπώς, η Υπηρεσία μας, ως κατ' εξοχήν υπηρεσία ελέγχου τήρησης των περιβαλλοντικών όρων, όχι μόνο έχει σαφώς την αρμοδιότητα ελέγχου του συγκεκριμένου όρου στ2 της ΚΥΑ ΕΠΟ, αλλά έχει δέσμια υποχρέωση να εντοπίζει και να αναφέρει αρμοδίως τις διαφοροποιήσεις του έργου, σε σχέση με όσα περιλαμβάνονται στις άδειες και εγκρίσεις και σε περίπτωση παραβάσεων να εφαρμόζει τις διατάξεις του άρθρου 21 του Ν. 4014/2011.

Εν προκειμένω, όπως εκτενώς αναφέρεται στην παρούσα, η εταιρεία έχει προβεί μονομερώς σε σειρά τροποποιήσεων κρίσιμων τμημάτων του υποέργου και ειδικά του ΧΥΤΕΑ (βλέπε και Παράβαση 2^η), χωρίς να έχει ακολουθήσει τις προβλεπόμενες διαδικασίες. Για την αναγκαιότητα ή μη της τροποποίησης της ΚΥΑ ΕΠΟ, θα αποφανθεί η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή, μετά την υποβολή του φακέλου τροποποίησης της ΚΥΑ ΕΠΟ, τον οποίο όφειλε να υποβάλλει ο φορέας του έργου πριν την υλοποίηση των διαφοροποιήσεων. Ομοίως, η εταιρεία άλλαξε μονομερώς τον τρόπο διακίνησης του προϊόντος του υποέργου Ολυμπιάδας, κατά παράβαση της θεωρημένης ΜΠΕ και της ισχύουσας ΚΥΑ ΕΠΟ, χωρίς προηγούμενη εφαρμογή των υποχρεώσεων της, βάσει του άρθρου 6 του Ν. 4014/2011 (βλέπε παράβαση 4^η).

Οι ως άνω ενέργειες της εταιρείας, χωρίς να τηρείται η απαιτούμενη από την ισχύουσα νομοθεσία διαδικασία συνεπάγεται την υλοποίηση του έργου κατά τρόπο που δεν αξιολογήθηκε αρμοδίως. Επομένως είναι δυνατόν οι ενέργειες αυτές να οδηγήσουν βραχυπρόθεσμα αλλά και μακροπρόθεσμα σε πρόκληση ρύπανσης ή και υποβάθμισης του περιβάλλοντος. Ειδικότερα, ο κίνδυνος γίνεται πιο επιτακτικός στην περίπτωση του ΧΥΤΕΑ (2^η παράβαση), αφού πρόκειται για έργο απόθεσης αποβλήτων (επικινδύνων και μη) 9,6 Mm³ και άρα υψηλού περιβαλλοντικού κινδύνου. Επομένως, η κατασκευή του θα έπρεπε να ακολουθεί απαρέγκλιτα τον περιβαλλοντικά αδειοδοτημένο σχεδιασμό.

Συνεπώς, οι αιτιάσεις της εταιρείας δεν αναιρούν την παράβαση που διαπιστώθηκε, κατά την αυτοψία και τον έλεγχο.

Παράβαση 2^η: Λειτουργία Εγκατάστασης απόθεσης αποβλήτων Κοκκινόλακκα (ΧΥΤΕΑ) και άλλων τμημάτων των υποέργων, χωρίς τις προβλεπόμενες άδειες και εγκρίσεις

- i. Ο ΧΥΤΕΑ λειτουργεί χωρίς να έχει εφοδιαστεί με άδεια λειτουργίας, κατά παράβαση των άρθρων 36 (παρ. 1β) και 57 (παρ. 1β) του Ν.4042/2012, του άρθρου 9 της ΚΥΑ 29407/3508/2002 και του όρου δ2.265 της ΚΥΑ ΕΠΟ.
- ii. Ο ΧΥΤΕΑ λειτουργεί χωρίς την τήρηση των Γενικών Τεχνικών Προδιαγραφών του Παραρτήματος της ΚΥΑ 24944/1159/2006. Ειδικότερα, δεν έχουν υποβληθεί τα προβλεπόμενα σχέδια των παρ. 5.2 και 5.3, του Κεφαλαίου 5, του Παραρτήματος II της ΚΥΑ 24944/1159/2006, κατά παράβαση αυτών.
- iii. Η εταιρεία πραγματοποιεί την αποκατάσταση-εξυγίανση του χώρου απόθεσης παλαιών τελμάτων Ολυμπιάδας, χωρίς να έχει προηγηθεί η έγκριση με Απόφαση του Γ. Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης της Ειδικής Μελέτης Εξυγίανσης-Αποκατάστασης (ΕΜΕΑ),

κατά παράβαση του όρου δ2.88 της ΚΥΑ ΕΠΟ, των άρθρων 9 & 12 της ΚΥΑ ΗΠ 13588/725/2006 και του Κεφ. 7 του Παραρτήματος της ΚΥΑ ΗΠ 24944/1159/2006.

Επισημαίνεται ότι μολονότι κατά τον έλεγχο δεν διαπιστώθηκε ρύπανση ή υποβάθμιση οφειλόμενη στην εν λόγω παράβαση, οι αναφερόμενες σ' αυτήν ενέργειες της ελεγχόμενης εταιρείας, ενδέχεται να προκάλεσαν ρύπανση και κατ' επέκταση υποβάθμιση του περιβάλλοντος, κατά την έννοια των ορισμών του άρθρου 2 του Ν.1650/1986.

Για το σκέλος i.:

Στο (44) σχετικό απολογητικό της υπόμνημα, η εταιρεία μεταξύ άλλων αναφέρει:

“...Σημειώνεται ότι στο εγκριθέν Προσάρτημα 4: «Τεχνική Μελέτη Χώρου Απόθεσης Κοκκινόλακκα», προβλέπεται απόθεση αποβλήτων εντός του χώρου κατά τη φάση της περιόδου προπαρασκευής του έργου. Μάλιστα, ρητώς ο ειδικός όρος Β1 της απόφασης έγκρισης του Προσαρτήματος 4 της Τεχνικής Μελέτης προβλέπει παράλληλη εξέλιξη των σταδίων κατασκευής και λειτουργίας του έργου, με προσπάθεια κατανομής του όγκου των αποτιθέμενων αποβλήτων ώστε οι αποθέσεις να γίνονται στο χαμηλότερο δυνατό υψόμετρο.

Ακολούθως, με το υπ' αρ. ΑΠ Α2493/08.01.2016 (ΥΠΕΝ 170191/08.01.2016) έγγραφό της η Εταιρεία μας, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (α. 103 ΚΜΛΕ), υπέβαλε στη Διοίκηση φάκελο των προβλεπόμενων από τον νόμο μελετών και δικαιολογητικών και ζήτησε τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης του απαιτούμενου Η/Μ εξοπλισμού του χώρου απόθεσης.»

«..Στην ενότητα 1.2 Ιστορικό Εγκατάστασης Διαχείρισης Αποβλήτων της εν λόγω έκθεσης γίνεται σαφής αναφορά στην απόθεση αποβλήτων κατά τη διάρκεια της προπαρασκευαστικής περιόδου του Κοκκινόλακκα..»

Η εταιρεία δεν αποδέχεται την παράβαση, εντούτοις οι ισχυρισμοί της δεν προβάλλονται ορθά για τους εξής λόγους:

Στο Προσάρτημα 4 της «Τεχνικής Μελέτη Χώρου Απόθεσης Κοκκινόλακκα», αναφέρεται: *«Τα υλικά που θα αποτεθούν προσωρινά εντός του χώρου, αποτελούν είτε απόβλητα εξόρυξης που θα χρησιμοποιηθούν εν συνεχεία για την κατασκευή των φραγμάτων, τα υλικά από τους απαραίτητους καθαρισμούς για την προετοιμασία και αναδιαμόρφωση των χώρων, ως επίσης και προσωρινή αποθήκευση υλικών που θα αξιοποιηθούν ως εμπορεύσιμα υλικά, πριν την πώλησή τους».* Επίσης στον Πίνακα 22 του Προσαρτήματος παρουσιάζονται οι ενδεχόμενες αποθέσεις εντός του ΧΥΤΕΑ κατά την προπαρασκευαστική περίοδο, οι οποίες χαρακτηρίζονται ως προσωρινές. Η αναφορά στην Έκθεση Επανεξέτασης του Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΣΔΑ) που παραπέμπει η εταιρεία είναι επίσης για την προσωρινή απόθεση των υπολειμμάτων κατεργασίας των παλαιών τελμάτων Ολυμπιάδας. Συνεπώς, κατά την προπαρασκευαστική περίοδο του ΧΥΤΕΑ, οι αποθέσεις που έχουν προβλεφθεί, τόσο από την Τεχνική Μελέτη όσο και από το ΣΔΑ, αποτελούν προσωρινές αποθέσεις και όχι οριστικές και αυτές έχουν ήδη πραγματοποιηθεί στους χώρους 1 και 3 του ΧΥΤΕΑ, όπως εξάλλου έχει αναφερθεί και στην ΑΠ:οικ.485/16-01-2015 Έκθεση Ελέγχου της Υπηρεσίας. Παρ' όλα αυτά, η εταιρεία έχει προχωρήσει τουλάχιστον από τον Σεπτέμβριο του 2017 σε οριστικές αποθέσεις εντός του ΧΥΤΕΑ, γεγονός που υποδηλώνει την έναρξη λειτουργίας του. Συνεπώς, είναι σαφές ότι η προπαρασκευαστική λειτουργία του ΧΥΤΕΑ αφορά σε προσωρινές αποθέσεις αποβλήτων και έχει ολοκληρωθεί, ενώ η οριστική απόθεση αποβλήτων, που σηματοδοτεί και την έναρξη λειτουργίας του, ξεκίνησε χωρίς την απαιτούμενη αδειοδότηση, όπως περιγράφεται παρακάτω. Αυτό εξάλλου τεκμηριώνεται και από την πρόσφατη γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας του ΧΥΤΕΑ (αριθμ. γνωστ. 1091177/28-12-2018).

Στο (44) σχετικό απολογητικό της υπόμνημα, η εταιρεία αναφέρει:

«Ο ν. 4042/2012, στο άρθρο 10 παρ. 2, ρητώς εξαιρεί από το πεδίο εφαρμογής του τα εξορυκτικά απόβλητα».

Η εξαίρεση του άρθρου 10 §2 του Ν.4042/12 ισχύει υπό την προϋπόθεση: «μόνο εφόσον η διαχείριση τους διέπεται από άλλες ευρωπαϊκές νομοθετικές πράξεις ή εθνικές διατάξεις που μεταφέρουν οδηγίες στην εθνική έννομη τάξη». Επομένως, οι ειδικές διατάξεις, εν προκειμένω των εξορυκτικών αποβλήτων της ΚΥΑ 39624/2009, καλύπτουν τα ειδικά θέματα, ενώ τα υπόλοιπα που δεν καλύπτονται από την ειδική διάταξη, διέπονται από το νόμο πλαίσιο και εν γένει τις γενικότερες διατάξεις περί διαχείρισης αποβλήτων.

Σύμφωνα με την ΚΥΑ ΕΠΟ και την εγκεκριμένη ΜΠΕ του έργου, στον ΧΥΤΕΑ θα αποτίθενται στερεά απόβλητα των κεφαλαίων του ΕΚΑ 01, 10, 17 και 19. Επομένως, ο ΧΥΤΕΑ δεν αποτελεί αποκλειστικά εγκατάσταση απόθεσης αμιγώς εξορυκτικών αποβλήτων, αλλά προβλέπεται η απόθεση και μη εξορυκτικών αποβλήτων. Στο πλαίσιο αυτό, η αδειοδότηση του ΧΥΤΕΑ υπάγεται στη νομοθεσία περί χώρων υγειονομικής ταφής αποβλήτων και συνεπώς στις διατάξεις του Ν. 4042/2012, της ΚΥΑ 29407/3508/2002 και της ΚΥΑ 24944/1159/2006, όπως εξάλλου αναφέρεται ρητά και στην ΚΥΑ ΕΠΟ (βλέπε όροι δ2.266, δ2.268, δ2.269). Επομένως, όφειλε ο φορέας του έργου να λάβει άδεια λειτουργίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 36 και 57 του Ν. 4042/2012 και στο άρθρο 9 της ΚΥΑ 29407/3508/2002, όπως ρητά αναφέρεται και στην ΚΥΑ ΕΠΟ, ανεξαρτήτου άλλων αδειών, εν προκειμένω της άδειας εγκατάστασης ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού του χώρου απόθεσης Κοκκινόλακκα, που απαιτούνται.

Στο (44) σχετικό απολογητικό της υπόμνημα, η εταιρεία αναφέρει:

«Στην προκείμενη περίπτωση, η χορηγηθείσα άδεια εγκατάστασης ΔΜΕΒΟ/Α/Φ.10.ΕΓΚ.6/181294/2928/2.9.2016, όπως μάλιστα τροποποιήθηκε με την Απόφαση Υπουργού ΠΕΝ ΔΜΕΒΟ/Α/Φ.10.ΕΓΚ.6/180369/2971/01.09.2017, στον ειδικό όρο 10 ρητά εγκρίνει την μερική λειτουργία του χώρου απόθεσης Κοκκινόλακκα κατά την προπαρασκευαστική περίοδο κατασκευής. Η άδεια εγκατάστασης αδειοδοτεί εν προκειμένω τη μερική λειτουργία του χώρου απόθεσης κατά την περίοδο κατασκευής, χωρίς να απαιτείται ακόμη κατά τη μεταλλευτική νομοθεσία η άδεια λειτουργίας του ά.104 ΚΜΛΕ. Είναι μη νόμιμη κατά συνέπεια η διαπίστωση ότι η μερική λειτουργία του χώρου απόθεσης παραβιάζει τον όρο δ2.265 της ΚΥΑ ΕΠΟ, το άρθρο 23 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ ή το άρθρο 36 ν. 4042/2012, εφόσον οι αποθέσεις που λαμβάνουν χώρα αδειοδοτήθηκαν με την άδεια εγκατάστασης από την αρμόδια υπηρεσία (ΔΜΕΒΟ), καμία δε από τις διατάξεις που επικαλείται η εν λόγω Έκθεση Ελέγχου δεν επιβάλλει ειδικά την έκδοση άδειας λειτουργίας κατ'ά. 104 ΚΜΛΕ ή άδειας λειτουργίας ΧΥΤΑ».

Τα επιχειρήματα που προβάλλει η εταιρεία δεν είναι ορθά, καθώς η άδεια λειτουργίας του Ν.4042/2012 προβλέπεται ρητά στην ΚΥΑ ΕΠΟ και η εφαρμογή της συγκεκριμένης διάταξης δεν αναιρείται από άλλη νομοθεσία. Τόσο η άδεια λειτουργίας όσο και η άδεια Η/Μ, απαιτούνται από την κείμενη περιβαλλοντική και μεταλλευτική νομοθεσία, ενώ η έκδοση της μίας δεν μπορεί να καλύψει τη διαδικασία της άλλης. Το αντικείμενο της άδειας εγκατάστασης Η/Μ εγκαταστάσεων αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 45 του ΚΜΛΕ, σύμφωνα με την οποία: «Η κατασκευή κάθε ηλεκτρομηχανολογικής εγκατάστασης, καθώς και των δομικών κατασκευών που απαιτούνται για τη στέγαση, τοποθέτηση και λειτουργία της, επιτρέπεται μόνο μετά από άδεια της αρμόδιας, σε κάθε περίπτωση, Υπηρεσίας». Σύμφωνα με το άρθρο 36, παρ. 1β του Ν. 4042/2012, το οποίο αποτελεί την εναρμόνιση με το άρθρο

23 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, η εκτέλεση εργασιών επεξεργασίας αποβλήτων υπόκειται σε έκδοση άδειας λειτουργίας, πριν από την έναρξη των εργασιών. Η άδεια λειτουργίας ΧΥΤΑ, η οποία μετονομάστηκε από άδεια διάθεσης σε «άδεια λειτουργίας» με το άρθρο 57 του Ν. 4042/2012, απαιτείται από την οικεία νομοθεσία, στη συγκεκριμένη περίπτωση από τις διατάξεις της ΚΥΑ 29407/3508/2002. Επιπλέον των παραπάνω, για τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας του Ν. 4042/2012, απαιτείται η υποβολή μελέτης οργάνωσης, κατασκευής και λειτουργίας του χώρου υγειονομικής ταφής, στην οποία να περιγράφονται συγκεκριμένα στοιχεία, όπως ορίζει η ΚΥΑ 29407/3508/2002, ενώ για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης Η/Μ εξοπλισμού του άρθρου 103 του ΚΜΛΕ, απαιτούνται διαφορετικής φύσεως στοιχεία, τα οποία δεν άπτονται περιβαλλοντικών ζητημάτων.

Στον όρο δ2.265 της ΚΥΑ ΕΠΟ, αναφέρεται ρητά η υποχρέωση του κυρίου του έργου να λάβει άδεια από την αρμόδια αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 23 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ. Το συγκεκριμένο άρθρο ορίζει τα ελάχιστα απαιτούμενα που οφείλουν να συμπεριλαμβάνονται στις εν λόγω άδειες: «Στις άδειες αυτές ορίζονται τουλάχιστον τα ακόλουθα:

- α) οι τύποι και οι ποσότητες αποβλήτων που μπορούν να υποβληθούν σε επεξεργασία,
- β) για κάθε τύπο επιτρεπόμενης εργασίας, οι τεχνικές και τυχόν άλλες απαιτήσεις που σχετίζονται με τη συγκεκριμένη εγκατάσταση,
- γ) τα μέτρα ασφάλειας και προφύλαξης που πρέπει να λαμβάνονται,
- δ) η μέθοδος που πρέπει να χρησιμοποιείται για κάθε τύπο εργασίας,
- ε) οι εργασίες παρακολούθησης και ελέγχου εφόσον αυτό είναι αναγκαίο,
- στ) οι διατάξεις σχετικά με το κλείσιμο και τη μέριμνα μετά από την παύση λειτουργίας, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο».

Το άρθρο 23 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ ενσωματώθηκε στο άρθρο 36 του Ν. 4042/2012, σύμφωνα με το οποίο, ο φορέας υποχρεούται πριν την έναρξη των εργασιών απόθεσης αποβλήτων να λάβει άδεια λειτουργίας, εφόσον αυτή απαιτείται από την οικεία νομοθεσία. Στην προκειμένη περίπτωση, η άδεια λειτουργίας απαιτείται από την ΚΥΑ 29407/3508/2002 και την οικεία ΚΥΑ ΕΠΟ, επομένως προκύπτει ρητά η υποχρέωση της εταιρείας για έκδοση άδειας λειτουργίας. Επιπλέον, στο άρθρο 36 γίνεται ρητή αναφορά στα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνονται στην εν λόγω άδεια: «Στην Άδεια Λειτουργίας περιλαμβάνονται, εκτός από τα στοιχεία που απαιτούνται από την οικεία νομοθεσία, τουλάχιστον τα ακόλουθα: βα) Όλα τα απαραίτητα στοιχεία της εγκατάστασης ή της επιχείρησης. ββ) Οι εργασίες επεξεργασίας των αποβλήτων. βγ) Οι κωδικοί αποβλήτων σύμφωνα με τον ΕΚΑ που υπόκεινται στις προηγούμενες εργασίες". Από τα παραπάνω προκύπτει ότι, πρώτον υπάρχει ρητή υποχρέωση του φορέα του έργου για έκδοση της ως άνω άδειας λειτουργίας του Ν. 4042/2012, σύμφωνα με την ΚΥΑ ΕΠΟ και δεύτερον η ΑΠ: ΔΜΕΒΟ/Α/Φ.10.ΕΓΚ.6/181294/2928/02-09-2016 Απόφαση ΥΠΕΝ, δεν καλύπτει τις απαιτήσεις του Ν.4042/2012, καθώς δεν εμπεριέχει τα ανωτέρω απαιτούμενα στοιχεία, και με δεδομένο, όπως αναφέρεται και στο θέμα της ανωτέρω Απόφασης, ότι αφορά στον ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό του χώρου απόθεσης και όχι στη λειτουργία της συνολικής εγκατάστασης διάθεσης επικινδύνων αποβλήτων.

Στο (44) σχετικό απολογητικό της υπόμνημα, η εταιρεία αναφέρει:

«...Στην προκειμένη περίπτωση μικτού φορέα διαχείρισης, όπως είναι η Εταιρεία μας Ελληνικός Χρυσός Α.Ε., το ά. 11 παρ. Γ περ. 2 της ΚΥΑ 39624/2209/Ε103/09 δεν απαιτεί «άδεια λειτουργίας». Αρκεί για τη νόμιμη λειτουργία της εγκατάστασης αποβλήτων, η έκδοση της τελευταίας διοικητικής Πράξης (άδειας, έγκρισης, ή συναίνεσης) που προβλέπεται κατά περίπτωση στις διατάξεις της κείμενης

νομοθεσίας, για την νόμιμη άσκηση της έρευνας και εξόρυξης μεταλλευτικών και λατομικών ορυκτών. Εν προκειμένω, λαμβανομένου υπόψη του σταδίου και των χαρακτηριστικών του έργου, η τελευταία διοικητική πράξη που απαιτείται για τη μερική λειτουργία του έργου στο στάδιο κατασκευής είναι η άδεια εγκατάστασης ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού».

Η εταιρεία δεν προβάλλει ορθά το ανωτέρω επιχείρημα, καθώς σύμφωνα με το άρθρο 11, παρ. Γ2 της ΚΥΑ 39624/2209/Ε103: «Για την έκδοση της εν λόγω πράξης, η οποία είναι ενιαία και αφορά και την νόμιμη λειτουργία της εγκατάστασης αποβλήτων, πρέπει να υποβάλλονται στην αδειοδοτούσα αρχή εκτός των στοιχείων που προβλέπονται στις κείμενες διατάξεις, επιπλέον και τα στοιχεία που αναφέρονται στο εδάφιο 1 της παραγράφου αυτής». Συνεπώς, για την έκδοση της συγκεκριμένης πράξης σε περίπτωση μικτού φορέα, όπως εν προκειμένω, απαιτείται η υποβολή των στοιχείων της παρ. Γ1, τα οποία όμως δεν υποβλήθηκαν, όπως προκύπτει από τα σχετικά της ανωτέρω άδειας εγκατάστασης Η/Μ εξοπλισμού. Επομένως, και στην περίπτωση που υποθέσουμε ότι ο ΧΥΤΕΑ εξαιρείται από τις διατάξεις του Ν.4042/2012, (κάτι που δεν ισχύει όπως αναφέρθηκε ανωτέρω), η εν λόγω άδεια εγκατάστασης δεν μπορεί να θεωρηθεί ως η τελευταία διοικητική πράξη που ενέχει θέση άδειας λειτουργίας, καθώς δεν πληροί τα απαιτούμενα του άρθρου 11 της ανωτέρω ΚΥΑ.

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, για την πραγματοποίηση υγειονομικής ταφής αποβλήτων (επικινδύνων και μη) απαιτείται άδεια λειτουργίας σύμφωνα με τα άρθρα 36 και 57 του Ν. 4042/2012, η οποία δεν μπορεί να αντικατασταθεί από την άδεια εγκατάστασης Η/Μ εξοπλισμού. Η εν λόγω άδεια εγκατάστασης των Η/Μ δίνει τη δυνατότητα απόθεσης κατά την προπαρασκευαστική περίοδο, χωρίς όμως να καλύπτει το σύνολο των περιβαλλοντικών όρων που προβλέπονται σε μία άδεια λειτουργίας κατά την έννοια της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Συνεπώς, η λειτουργία του ΧΥΤΕΑ χωρίς την έκδοση της προβλεπόμενης άδειας λειτουργίας από τον Σεπτέμβριο του 2017, όταν κατά δήλωση της εταιρείας ξεκίνησε η μεταφορά αποβλήτων, γίνεται κατά παράβαση του όρου δ2.265 της ΚΥΑ ΕΠΟ, του άρθρου 36 του Ν. 4042/2012 και του άρθρου 9 της ΚΥΑ 29407/3508/2002 (σημειώνεται ότι με το άρθρο 57 του Ν. 4042/2012 αντικαταστάθηκε ο όρος «άδεια διάθεσης» της ανωτέρω ΚΥΑ, με τον όρο «άδεια λειτουργίας»).

Για το σκέλος ii.

Στο (44) σχετικό απολογητικό της υπόμνημα, η εταιρεία αναφέρει:

«Οι παρ. 5.2 και 5.3 του Παραρτήματος της ΚΥΑ 24944/1159/2006 απαιτούν σχέδιο ελέγχου παρακολούθησης ΧΥΤΕΑ και σχέδιο υπερβάσεων ανώτατων οριακών τιμών – αστοχιών – έκτακτων περιστατικών, αντιστοίχως. Κατά το περιεχόμενό τους οι διατάξεις αυτές βρίσκουν όμως εφαρμογή κατά την περίοδο πλήρους λειτουργίας των χώρων απόθεσης, οπότε και αναφύονται οι σχετικοί κίνδυνοι, και όχι κατά την μερική -μόνον- λειτουργία που λαμβάνει χώρα στο στάδιο κατασκευής σύμφωνα με την άδεια εγκατάστασης».

Στο Προσάρτημα 4 αναφέρει ότι θα πραγματοποιηθούν προσωρινές αποθέσεις υλικών εντός του χώρου κατά την προπαρασκευαστική περίοδο. Επίσης, στην Έκθεση Επανεξέτασης του Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων που υπέβαλλε η εταιρεία, οι στεγανοποιημένοι χώροι 1 και 3 χρησιμοποιήθηκαν για την προσωρινή απόθεση των υπολειμμάτων κατεργασίας των παλαιών τελμάτων Ολυμπιάδας εν αναμονή τυχόν αξιοποίησής τους. Σύμφωνα με την (24) σχετική Έκθεση Αυτοψίας, η στέψη του ανάντη αναχώματος βρισκόταν στα +209m και του κατόντη στα +200m οι ζώνες 4-6, ενώ στον ΧΥΤΕΑ μεταφέρονταν ήδη απόβλητα για οριστική απόθεση. Επίσης, σύμφωνα με την έγκριση του Προσαρτήματος 4, οι φάσεις κατασκευής και λειτουργίας μπορούν να εξελιχθούν

παράλληλα και στον ειδικό όρο Β.2 αναφέρονται τα στάδια της φάσης αυτής, ανάλογα με τα υψόμετρα της στέψης των φραγμάτων. Από τα ανωτέρω συμπεραίνεται ότι ο ΧΥΤΕΑ βρίσκεται σε φάση κατασκευής-λειτουργίας και επομένως θα έπρεπε να είχε εφοδιαστεί η εταιρεία με την απαιτούμενη άδεια λειτουργίας. Επίσης, σύμφωνα με τον όρο δ2.285 της ΚΥΑ ΕΠΟ τα στάδια κατασκευής του ΧΥΤΕΑ μπορεί να συνοδεύονται από αντίστοιχα στάδια λειτουργίας/απόθεσης και ειδικότερα στην παρ. iii. αναφέρεται: «Στο δεύτερο στάδιο κατασκευής, το οποίο μπορεί να λάβει χώρα παράλληλα με το πρώτο στάδιο λειτουργίας του χώρου, να γίνει ανύψωση του κατόντη φράγματος μέχρι το υψόμετρο +200 m με ταυτόχρονη αντίστοιχη επέκταση του συστήματος στεγάνωσης». Συνάγεται λοιπόν από όλα τα ανωτέρω, ότι ο ΧΥΤΕΑ βρίσκεται σε φάση λειτουργίας και όφειλε να συμμορφωθεί με τα απαιτούμενα των παρ. 5.2 και 5.3 της ΚΥΑ 24944/1159/2006, λαμβάνοντας ιδιαίτερων υπόψη ότι τα περιεχόμενα των μελετών που απαιτούν αυτές οι παράγραφοι είναι ζητήματα που έχουν εφαρμογή κατά την παρούσα φάση λειτουργίας του ΧΥΤΕΑ.

Εξάλλου, όπως διαπιστώθηκε και κατά την αυτοψία στο ΧΥΤΕΑ είχαν ήδη ξεκινήσει εργασίες οριστικής διάθεσης αποβλήτων από τον Σεπτέμβριο του 2017, κατά δήλωση της εταιρείας. Η περιβαλλοντική νομοθεσία δεν αναγνωρίζει «μερική» λειτουργία όπως επικαλείται η εταιρεία, καθώς οι εν δυνάμει κίνδυνοι για το περιβάλλον υφίστανται και πιθανώς να είναι μεγαλύτεροι, καθώς δεν έχουν ολοκληρωθεί τα έργα υποδομής και προστασίας του περιβάλλοντος. Συνεπώς, η έναρξη απόθεσης αποβλήτων στον πυθμένα του ΧΥΤΕΑ συνεπάγεται και την έναρξη λειτουργίας του και επομένως η εταιρεία όφειλε να υποβάλλει τα απαιτούμενα σχέδια και να εγκριθούν αρμοδίως, πριν την έναρξη της λειτουργίας του.

Για το σκέλος iii.

Στο (44) σχετικό απολογητικό της υπόμνημα, η εταιρεία αναφέρει:

*«Κατ' αρχήν, η παράβαση αυτή είναι πανομοιότυπη με την παράβαση 3(ii) της υπ' αρ. ΑΠ οικ. 14505/30.9.2015 ΠΒΠ για το υποέργο Ολυμπιάδας . Η συμπερίληψή της και στην παρούσα Έκθεση Ελέγχου παραβιάζει την αρχή *ne bis in idem*».*

Το επιχείρημα της εταιρείας ότι πρόκειται για πανομοιότυπες παραβάσεις δεν ευσταθεί, καθώς η ΑΠ: 14505/30-09-2015 ΠΒΠ αφορούσε στις παραβάσεις που διαπιστώθηκαν κατά το χρονικό διάστημα από την πραγματοποίηση των αυτοψιών (με έναρξη το 2013), έως και τη σύνταξή της. Η εταιρεία δε συμμορφώθηκε με τις υποδείξεις της υπηρεσίας περί υποβολής της ΕΜΕΑ, γεγονός που διαπιστώθηκε και κατά τη νέα αυτοψία στις 19/12/2017. Επομένως, διαπράχθηκε εκ νέου η ίδια παράβαση, η οποία και αποτελεί υποτροπή της παράβασης 3iii της ΠΒΠ του 2015. Σημειώνεται δε ότι η υποτροπή, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 21 του Ν. 4014/2011, αποτελεί ένα από τα κριτήρια επιβολής των διοικητικών κυρώσεων.

Στο (44) σχετικό απολογητικό της υπόμνημα, η εταιρεία αναφέρει:

«Οι διαπιστώσεις της Υπηρεσίας περί αντίθεσης των υλοποιούμενων εργασιών απομάκρυνσης και καθαρισμού του παλαιού χώρου απόθεσης τελμάτων προς τα άρθρα 9 & 12 της ΚΥΑ 13588/725/2006 και το Κεφ. 7 του Παραρτήματος της ΚΥΑ 24944/1159/2006 είναι κατά τη γνώμη μας εσφαλμένες, καθώς και οι δύο (2) αυτές υπουργικές αποφάσεις δεν εφαρμόζονται στα εξορυκτικά απόβλητα. Συγκεκριμένα:

- *Η Υ.Α. Η.Π. 13588/725/2006 εξαιρεί από το αντικείμενο της τα εξορυκτικά απόβλητα .*

- Η ΚΥΑ ΗΠ 24944/1159/2006, ήδη σύμφωνα με το άρθρο 1 αυτής εφαρμόζει απλώς το ά. 5 της Υ.Α. Η.Π. 13588/725/2006 και επομένως, κατά λογική ακολουθία, δεν περιλαμβάνει στο ρυθμιστικό της πεδίο τα εξορυκτικά απόβλητα».

Όσον αφορά στη μη εφαρμογή της ΚΥΑ 13588/725/2006 σε εξορυκτικά απόβλητα, επισημαίνουμε ότι η εξαίρεση του άρθρου 3 §2 της ανωτέρω ΚΥΑ ισχύει υπό την προϋπόθεση «...εφόσον καλύπτονται από άλλες νομοθετικές διατάξεις». Επομένως για ζητήματα που δεν καλύπτονται από την ΚΥΑ 39624/2006, εν προκειμένω σε ότι αφορά στη διαδικασία εξυγίανσης και αποκατάστασης ρυπασμένων περιοχών, ισχύουν και εφαρμόζονται οι λοιπές γενικές διατάξεις και ως εκ τούτου η εταιρεία όφειλε να εφαρμόσει πιστά τις θεσμικές της υποχρεώσεις. Εξάλλου, η αναφορά της ΚΥΑ ΕΠΟ στον όρο δ2.88 περί εφαρμογής του κεφαλαίου 7 της ΚΥΑ 24944/2006 είναι ρητή, κάτι που καταρρίπτει τον ως άνω ισχυρισμό της εταιρείας για το αντίθετο. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με την ΚΥΑ ΕΠΟ αλλά και τη ΜΠΕ του έργου, από τον καθαρισμό και την εξυγίανση των παλαιών περιοχών Ολυμπιάδας προκύπτουν και απόβλητα της κατηγορίας κατά ΕΚΑ 17 05, συνεπώς δεν πρόκειται για χώρο με αμιγώς εξορυκτικά απόβλητα και άρα έχει εφαρμογή η ΚΥΑ 13588/725/2006.

Στο (44) σχετικό απολογητικό της υπόμνημα, η εταιρεία αναφέρει:

«Έγκριση Ειδικής Μελέτης Εξυγίανσης - Αποκατάστασης (ΕΜΕΑ), σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 12 της ΚΥΑ 13588, απαιτείται μόνο για χώρους ρυπασμένους με επικίνδυνα μη εξορυκτικά απόβλητα. Στην περίπτωση του παλαιού χώρου απόθεσης τελμάτων Ολυμπιάδας δεν απαιτείται έγκριση ΕΜΕΑ καθώς πρόκειται για:

1. Χώρο απόθεσης εξορυκτικών αποβλήτων.

2. Μη επικίνδυνα απόβλητα, όπως έχει τεκμηριωθεί στο Κεφάλαιο 5 της θεωρημένης ΜΠΕ του 2009 αλλά και στην πρόσφατη «Μελέτη επικινδυνότητας υπολείμματος και επιβαρυμένων εδαφών από τον καθαρισμό και την εξυγίανση παλαιάς λίμνης τελμάτων Ολυμπιάδας», INTERGEO, Δεκ. 2017 (βλ. συν. Α.2.3_3). Η μελέτη αυτή υποβλήθηκε στην Υπηρεσία σας με το (32) σχετικό της Έκθεσης Ελέγχου».

Με το (45) σχετικό έγγραφο, διαβιβάστηκε στην υπηρεσία μας το πρακτικό της «Γνωμοδοτικής Επιτροπής Καταλόγου Αποβλήτων» του άρθρου 40 του Ν. 4042/2012, σχετικά με την ταξινόμηση ως προς την επικινδυνότητα του παλαιού τέλματος κατεργασίας Ολυμπιάδας, το οποίο και αποδέχεται η αρμόδια υπηρεσία. Με το ανωτέρω πρακτικό η επιτροπή γνωμοδοτεί ότι το εν λόγω απόβλητο ταξινομείται ως επικίνδυνο, διότι εμφανίζει τις επικίνδυνες ιδιότητες ΗΡ10 «Τοξικό στην αναπαραγωγή» και ΗΡ14 «Οικοτοξικό». Επομένως, δεν ευσταθεί το επιχείρημα της εταιρείας ότι δεν απαιτείται ΕΜΕΑ, λόγω της φύσης των αποβλήτων, καθώς τεκμηριώνεται ότι πρόκειται για επικίνδυνα απόβλητα.

Συνεπώς, σύμφωνα με τον όρο δ2.88 της ΚΥΑ ΕΠΟ, ο χώρος πρέπει να αποκαθίσταται σταδιακά σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 9 της ΚΥΑ 13588/725/2006 και του κεφ. 7 του Παραρτήματος της ΚΥΑ 24944/1159/2006, όπου αναφέρονται οι προδιαγραφές της ΕΜΕΑ.

Συνεπώς, οι αιτιάσεις της εταιρείας δεν αναιρούν την παράβαση που διαπιστώθηκε, κατά την αυτοψία και τον έλεγχο.

Παράβαση 3η: Παραλείψεις στην κατασκευή της εγκατάστασης απόθεσης αποβλήτων Κοκκινόλακκα (ΧΥΤΕΑ)

- i. Η στεγάνωση του πυθμένα περιλαμβάνει γεωσυνθετικό γεωλογικό φραγμό μπετονίτη GM-GSL, κατά παράβαση του όρου δ2.282 της ΚΥΑ ΕΠΟ, όπου ορίζεται χρήση συμπυκνωμένου στρώματος αργίλου πάχους 0,6 μέτρων και διαπερατότητας $\leq 10^{-9}$ m/s και κατά παράβαση της παρ. 5.7.3.1 ΚΥΑ 24944/1159/2006, στην οποία ορίζεται ότι οι τεχνητά σχηματιζόμενοι γεωλογικοί φραγμοί πρέπει να έχουν πάχος τουλάχιστον 0,5 μέτρα.
- ii. Στο κατάντη φράγμα δεν έχει τοποθετηθεί πυρήνας με υλικό χαμηλής διαπερατότητας, κατά παράβαση του όρου δ2.278 της ΚΥΑ ΕΠΟ.

Επισημαίνεται ότι μολονότι κατά τον έλεγχο δεν διαπιστώθηκε ρύπανση ή υποβάθμιση οφειλόμενη στην εν λόγω παράβαση, οι αναφερόμενες σ' αυτήν ενέργειες της ελεγχόμενης εταιρείας, ενδέχεται να προκαλέσουν ρύπανση και κατ' επέκταση υποβάθμιση του περιβάλλοντος, κατά την έννοια των ορισμών του άρθρου 2 του Ν.1650/1986.

Για το σκέλος i.

Στο (44) σχετικό απολογητικό της υπόμνημα, η εταιρεία δεν αποδέχεται την παράβαση και μεταξύ άλλων, αναφέρει:

*«Και σε αυτή την περίπτωση, η παράβαση αυτή είναι πανομοιότυπη με την παράβαση 10 (ii) της υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 14504/30.9.2015 ΠΒΠ για το υποέργο Μαύρων Πετρών και εγκαταστάσεων Μαντέμ Λάκκου, με συνέπεια τη μη δυνατότητα καταλογισμού της βάσει της αρχής *ne bis in idem* και των συναφών στοιχείων που έχουμε προαναφέρει σε περιπτώσεις άλλων παραβάσεων».*

Το επιχείρημα της εταιρείας δεν προβάλλεται ορθά καθώς, το τμήμα ii. της 10^{ης} παράβασης της ΑΠ: οικ. 14504/30-09-2015 ΠΒΠ, αφορούσε στην κατασκευή του χώρου απόθεσης 1 του ΧΥΤΕΑ. Κατά την νέα αυτοψία στις 02/11/2017 διαπιστώθηκε η εξ ολοκλήρου κατασκευή του πυθμένα του ΧΥΤΕΑ, με τον ίδιο τρόπο, με χρήση δηλαδή μόνο του γεωσυνθετικού γεωλογικού φραγμού μπετονίτη, χωρίς την τοποθέτηση συμπυκνωμένου στρώματος αργίλου πάχους 0,6 μέτρων και διαπερατότητας $\leq 10^{-9}$ m/s, κατά παράβαση του όρου δ2.282 της ΚΥΑ ΕΠΟ. Προκύπτει συνεπώς ότι η εταιρεία όχι μόνο δεν συμμορφώθηκε ως προς τον τρόπο στεγάνωσης του πυθμένα μετά τη βεβαίωση της παράβασης με την ΑΠ: οικ. 14504/30-09-2015 ΠΒΠ, αλλά ολοκλήρωσε τη στεγάνωση του πυθμένα με τον ίδιο τρόπο, κατά παράβαση της ΚΥΑ ΕΠΟ. Η παρούσα παράβαση συνεπώς δεν μπορεί να χαρακτηριστεί πανομοιότυπη με αυτήν του 2015, καθώς είναι διαφορετική σε μέγεθος, αφού αφορά στη στεγάνωση του συνόλου του πυθμένα του ΧΥΤΕΑ, και έχει τελεστεί σε διαφορετικό χρόνο.

Στο (44) σχετικό απολογητικό της υπόμνημα, η εταιρεία αναφέρει:

«Ειδικά η ΔΙΠΑ, με το υπ' αρ. ΑΠ 56351/7.12.16 έγγραφό της (βλ. συν. Ε.1_4) σε ερώτημα της ΕΕΤΠΟ για τις προδιαγραφές κατασκευής και λειτουργίας του Κοκκινόλακκα είχε απαντήσει ότι: «..... διαφοροποιήσεις στον τελικό προσδιορισμό των τεχνικών χαρακτηριστικών του έργου είναι συνήθεις και επιτρεπτές εφόσον δεν επέρχονται ουσιαστικές διαφοροποιήσεις ως προς τις επιπτώσεις στο περιβάλλον».

Το ανωτέρω έγγραφο της ΔΙΠΑ που επικαλείται η εταιρεία, έχει ανακληθεί με το ΑΠ: οικ. 7845/14-02-2017 έγγραφό της, στο οποίο αναφέρεται ότι: *«Ειδικότερα, σε περίπτωση εκσυγχρονισμού, επέκτασης, βελτίωσης ή τροποποίησης περιβαλλοντικά αδειοδοτημένων έργων ή δραστηριοτήτων ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6 του Ν. 4014/2011, ενώ σε περίπτωση διαφοροποίησης του σχεδιασμού*

περιβαλλοντικά αδειοδοτημένου έργου ή δραστηριότητας σε στάδια της τεχνικής μελέτης που έπονται της έκδοσης ΑΕΠΟ ισχύει το άρθρο 7 του Ν. 4010/2011». Επίσης, με το ΑΠ: 8477/14-03-2017 έγγραφο, η ΔΙΠΑ ζητάει την εξέταση των διαφοροποιήσεων του έργου, συμπεριλαμβανομένου και του συστήματος στεγάνωσης, ως προς τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, από την Επιστημονική Επιτροπή του όρου δ1.39. Συνεπώς, η ΔΙΠΑ δεν έχει δεχθεί ή εγκρίνει τις παρεκκλίσεις από τις θεσμοθετημένες προδιαγραφές για την κατασκευή του ΧΥΤΕΑ. Εξάλλου, για να γίνει αυτό η εταιρεία όφειλε πριν από την κατασκευή του έργου με τις διαφοροποιήσεις, όπως εκτενώς αναφέρθηκε στην 1η παράβαση της παρούσας, να υποβάλλει σχετικό φάκελο σύμφωνα με τα προβλεπόμενα του άρθρου 6 του Ν. 4014/2011.

Στο (44) σχετικό απολογητικό της υπόμνημα, η εταιρεία αναφέρει:

«Η τελική υιοθέτηση του GM-GCL ως ισοδύναμου υλικού για την υλοποίηση του τεχνητού γεωλογικού φραγμού στις κεκλιμένες αλλά και στις παρα-οριζόντιες επιφάνειες της λεκάνης έγινε βάσει των σχετικών προβλέψεων περί ισοδύναμου συστήματος της ΚΥΑ 24944/2006 (§5.7.1), καθώς ικανοποιεί όλα τα κριτήρια ισοδυναμίας».

Η παρ. 5.7.11 της ΚΥΑ 24944/2006, προβλέπει την χρήση ισοδύναμου συστήματος ή υλικού σε σχέση με τις τεχνικές προδιαγραφές. Η παρ. 5.7.3.1. δίνει τη δυνατότητα της συμπλήρωσης και ενίσχυσης του γεωλογικού φραγμού με άλλα μέσα που παρέχουν ισοδύναμη προστασία, σε κάθε περίπτωση όμως, ακόμα κι αν είχε αποδειχθεί η ισοδύναμη προστασία του νέου συστήματος στεγάνωσης, οι τεχνητά σχηματιζόμενοι γεωλογικοί φραγμοί πρέπει να έχουν πάχος τουλάχιστον 0,5 μέτρα, κατά απαίτηση της ως άνω ΚΥΑ, το οποίο δεν τηρήθηκε κατά την κατασκευή του ΧΥΤΕΑ. Η παραπάνω απαίτηση λειτουργεί ως δικλείδα ασφαλείας σε περίπτωση αστοχίας των συνθετικών υλικών κατά την κατασκευή και λειτουργία του ΧΥΤΕΑ, ώστε να αποφευχθεί η διαρροή επικινδύνων υλικών στο υπέδαφος. Όπως αναφέρεται και στη θεωρημένη ΜΠΕ του έργου, κάτω από τη γεωσυνθετική μεμβράνη (από HDPE πάχους 2 mm), είχε προβλεφθεί η τοποθέτηση συμπυκνωμένου στρώματος αργίλου πάχους 0,6 m, ως εφεδρικό στρώμα προστασίας του περιβάλλοντος, σε περίπτωση που η γεωμεμβράνη πληγωθεί. Ο γεωσυνθετικός αργιλικός φραγμός που τοποθέτησε η εταιρεία (μπετονίτης) έχει πάχος 2 mm και είναι ενισχυμένο με μονωτική συνθετική μεμβράνη πάχους 2,5 mm και επομένως, για την εκπλήρωση της απαίτησης της ΚΥΑ 24944/2006 θα έπρεπε να συμπληρωθεί το ελάχιστο πάχος του φραγμού με συμπυκνωμένη στρώση αργίλου ή άλλο υλικό, σύμφωνα με την ίδια ΚΥΑ. Η απαίτηση της ΚΥΑ ΕΠΟ για την τοποθέτηση συμπυκνωμένου αργιλικού υλικού πάχους 0,6 m, ικανοποιεί τους βασικούς στόχους της οδηγίας 1999/31/ΕΚ της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την υγειονομική ταφή των αποβλήτων, όσον αφορά στην μακροπρόθεσμη αξιολόγηση και βέλτιστη συμπεριφορά του συστήματος. Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζεται σε μέγιστο βαθμό ότι δεν θα δημιουργηθούν μακροπρόθεσμοι κίνδυνοι για το περιβάλλον, λόγω αστοχίας του συνθετικού υλικού ή λόγω του πεπερασμένου χρόνου ζωής του, εν αντιθέσει με τον αργιλικό φραγμό, ο οποίος εγγυάται πολύ περισσότερο την μακροπρόθεσμη ασφαλή ταφή των αποβλήτων και άρα μεγαλύτερο βαθμό προστασίας του περιβάλλοντος.

Σε κάθε περίπτωση, το όποιο ισοδύναμο ή και καλύτερο σύστημα θεωρούσε η εταιρεία ότι θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί, όφειλε να το γνωστοποιήσει στις αρμόδιες υπηρεσίες, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 6 του Ν.4014/2011, ώστε να αξιολογηθεί και να εγκριθεί αναλόγως. Είναι σαφές ότι η αξιολόγηση και η έγκριση γίνεται αρμοδίως από τη διοίκηση και όχι τον κύριο του έργου,

καθότι μια τέτοια πρακτική, που εν προκειμένω ακολούθησε η εταιρεία, καταλύει το σύνολο του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου περί αδειοδότησης και έγκρισης. Κατά παράβαση λοιπών των θεσμικών της υποχρεώσεων, η εταιρεία λειτούργησε μονομερώς εφαρμόζοντας επιλεκτικά την πρόβλεψη του ΚΥΑ 24944/2009 περί ισοδύναμου και παραβλέποντας τις λοιπές υποχρεώσεις της περί έγκρισης από την αρμόδια αρχή. Ενέργεια, η οποία θέτει σε κίνδυνο τους φυσικούς πόρους της περιοχής (ύδατα και έδαφος) και εν γένει το περιβάλλον.

Για την παράβαση ii.

Στο (44) σχετικό απολογητικό της υπόμνημα, η εταιρεία αναφέρει:

«1. Ουδέποτε και σε καμία εγκεκριμένη μελέτη της Εταιρείας έχει προβλεφθεί πυρήνας με υλικό χαμηλής διαπερατότητας στην κατασκευή του κατάντη φράγματος.

2. Προφανώς η αναφορά του πυρήνα με υλικό χαμηλής διαπερατότητας στην κατασκευή του κατάντη φράγματος στον όρο δ2.278 της ΚΥΑ ΕΠΟ έχει προκύψει εκ παραδρομής λόγω της σχετικής μεθοδολογίας και ζωνοποίησης του ανάντη φράγματος. Αυτό άλλωστε αποδεικνύεται από το γεγονός ότι και όλες οι μεταγενέστερες της ΚΥΑ ΕΠΟ εγκεκριμένες μελέτες δεν αναφέρουν πυρήνα στο κατάντη φράγμα και ουδέποτε ετέθη σχετικό θέμα συμβατότητας τους με την ΚΥΑ ΕΠΟ.

3. Σε αντίθεση με το ανάντη ανάχωμα (που εντάσσεται στα έργα εκτροπής της ροής του Κοκκινόλακκα) και σχεδιάζεται σύμφωνα με όλες τις υδραυλικές και γεωτεχνικές απαιτήσεις των φραγμάτων συγκράτησης νερού, το κατάντη ανάχωμα ύψους 90m αντιστηρίζει αποκλειστικά την ξηρή απόθεση.

4. Η διαζώνιση που μελετήθηκε και εφαρμόζεται στο κατάντη ανάχωμα είναι σε απόλυτη συμφωνία με τις προβλέψεις της ΜΠΕ, όπως αυτές παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 5.5.4 (σελ. 5.5-60). Επιβεβαιώνεται ότι το ανάχωμα σχεδιάστηκε και κατασκευάζεται ως λιθόρριπτο, καθώς λόγω της φύσης των αποθέσεων (ξηρή απόθεση) αλλά και του γεγονότος ότι η ανάντη παρειά του στεγανώνεται σύμφωνα με τις προβλέψεις που ισχύουν και για τα πρηνή του χώρου απόθεσης, και μάλιστα η στεγάνωση εφαρμόζεται όχι επί χωμάτινης επιφάνειας αλλά επί στηθαίου σκυροδέματος, δεν υπήρχε τεχνικός ή περιβαλλοντικός λόγος να περιλαμβάνει αδιαπέρατο πυρήνα».

Η εταιρεία πράγματι στην υποβληθείσα ΜΠΕ κατά την έκδοση της ΚΥΑ ΕΠΟ, δεν είχε συμπεριλάβει τον πυρήνα στο κατάντη φράγμα. Αυτό όμως δεν έγινε δεκτό από την αρμόδια υπηρεσία κατά την έγκριση της ΜΠΕ, η οποία επέβαλε, δια του σχετικού όρου, την κατασκευή πυρήνα στο κατάντη φράγμα, προκειμένου να εξασφαλιστεί ο μέγιστος βαθμός προστασίας και ασφάλειας. Η άποψη της εταιρείας: *«στον όρο δ2.278 της ΚΥΑ ΕΠΟ έχει προκύψει εκ παραδρομής λόγω της σχετικής μεθοδολογίας και ζωνοποίησης του ανάντη φράγματος...»* είναι σαφές ότι δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη και μάλιστα για ένα τόσο σημαντικό ζήτημα. Σε κάθε περίπτωση που η εταιρεία εντόπιζε τέτοιου είδους σφάλματα, κατά την άποψή της, σε όρους της ΚΥΑ ΕΠΟ, όφειλε να ζητήσει εγγράφως την τροποποίησή τους, υποβάλλοντας την κατάλληλη τεκμηρίωση ή να ζητήσει διευκρινίσεις από την αρμόδια αρχή, κάτι που δεν έπραξε. Το γεγονός εξάλλου ότι δεν πρόκειται περί «εκ παραδρομής» διατύπωσης προκύπτει επίσης και από το ΑΠ: 8477/14-03-2017 έγγραφο, με το οποίο η ΔΙΠΑ ζητάει από την Επιστημονική Επιτροπή του όρου δ1.39, να εξετάσει εάν η μέθοδος και τα υλικά κατασκευής του κατάντη φράγματος αποδίδει ισοδύναμο αποτέλεσμα με τον όρο δ2.278 της ΚΥΑ ΕΠΟ. Όπως έχει προαναφερθεί και για αυτή τη διαφοροποίηση με τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους, η εταιρεία όφειλε να υποβάλει σχετικό φάκελο σε εφαρμογή του άρθρου 6 του Ν. 4014/2011, ώστε να αξιολογηθεί και να εγκριθεί πριν την κατασκευή του (βλέπε παράβαση 1^η).

Εν κατακλείδι, η διατομή του κατασκευασθέντος κατάντη φράγματος δεν ακολουθεί την απαιτούμενη τυπική διατομή, όπως αναφέρεται στον όρο δ2.278 της ΚΥΑ ΕΠΟ, η οποία συμπεριλαμβάνει πυρήνα με υλικό χαμηλής διαπερατότητας, με μέγιστο μέγεθος κόκκου 10 mm και ως εκ τούτου προκύπτει η μη συμμόρφωση της εταιρείας με τον όρο της ΚΥΑ ΕΠΟ, που αφορά σε ένα από τα πλέον σημαντικά και κρίσιμα τμήματα του ΧΥΤΕΑ, καθότι σχετίζεται άμεσα με θέματα ασφάλειας και προστασίας περιβάλλοντος.

Συνεπώς, οι ανωτέρω αιτιάσεις της εταιρείας δεν αναιρούν την παράβαση που διαπιστώθηκε κατά την αυτοψία και έλεγχο.

Παράβαση 4η: Μη προβλεπόμενη διακίνηση προϊόντων

Η μεταφορά προϊόντος στο λιμάνι της Θεσσαλονίκης γίνεται κατά παράβαση του όρου δ2.61 της ΚΥΑ ΕΠΟ, όπου προβλέπεται μεταφορά συμπυκνωμάτων προς το λιμάνι Στρατωνίου ή τις εγκαταστάσεις Μαντέμ Λάκκου, καθώς και των παρ. 5.4.3. και 5.8.3.1. της θεωρημένης ΜΠΕ του έργου, όπου αναφέρεται η μεταφορά συμπυκνωμάτων μέσω της επαρχιακής οδού Ολυμπιάδας – Στρατωνίου, κατά τη διάρκεια των 2 πρώτων φάσεων του έργου.

Επισημαίνεται ότι μολονότι κατά τον έλεγχο δεν διαπιστώθηκε ρύπανση ή υποβάθμιση οφειλόμενη στην εν λόγω παράβαση, οι αναφερόμενες σ' αυτήν ενέργειες της ελεγχόμενης εταιρείας, ενδέχεται να προκάλεσαν ρύπανση και κατ' επέκταση υποβάθμιση του περιβάλλοντος, κατά την έννοια των ορισμών του άρθρου 2 του Ν.1650/1986.

Η εταιρεία δεν αποδέχεται την παράβαση αναφέροντας μεταξύ άλλων στο (44) σχετικό απολογητικό της υπόμνημα:

«Καθίσταται κατά συνέπεια σαφές ότι και στην προκειμένη περίπτωση η ΜΠΕ δεν αποκλείει την επιλογή και άλλων τόπων πώλησης – μεταφοράς του προϊόντος. Και δεν θα μπορούσε άλλωστε, αφού οι πωλήσεις μιας βιομηχανίας και ο τελικός προορισμός μεταφοράς του προϊόντος είναι μια δυναμική κατάσταση η οποία εξαρτάται καθολικά από τις ανάγκες της αγοράς τη δεδομένη περίοδο όπως επίσης και από τους εκάστοτε πελάτες. Διαφορετικό ζήτημα είναι ότι θα πρέπει να τηρείται κάθε φορά η νομοθεσία για τη μεταφορά του προϊόντος, κάτι το οποίο συμβαίνει εν προκειμένω».

Το επιχείρημα της εταιρείας της εταιρείας δεν προβάλλεται ορθά καθώς:

Η μεταφορά των συμπυκνωμάτων στο λιμάνι του Στρατωνίου προκύπτει τόσο από την θεωρημένη ΜΠΕ, όσο και από την ΚΥΑ ΕΠΟ. Στην ΜΠΕ του έργου, παρ. 5.4.3. αναφέρεται: «Κατά τη διάρκεια των 2 πρώτων φάσεων του έργου, συνολικής διάρκειας 6 ετών, που σημαίνει μέχρι να ολοκληρωθεί η διάνοιξη της νέας στοάς σύνδεσης του μεταλλείου Ολυμπιάδας με τον Μαντέμ Λάκκο, τα μεταλλευτικά υλικά (απόβλητα εξόρυξης, παλαιές αποθέσεις, λεπτομερή απόβλητα εμπλουτισμού και συμπυκνώματα από την συντηρητική παραγωγή της 2ης φάσης) που θα παράγονται από το μεταλλείο Ολυμπιάδας θα πρέπει να μεταφερθούν οδικώς στις περιοχές Μαντέμ Λάκκου και Στρατωνίου. Σε αυτά τα 6 πρώτα χρόνια η μεταφορά θα γίνει μέσω της επαρχιακής οδού Ολυμπιάδας – Στρατωνίου, χωρίς να προκύπτει ανάγκη για την κατασκευή πρόσθετου οδικού δικτύου». Επίσης, αναφορά στη μεταφορά των συμπυκνωμάτων γίνεται και στην παρ. 5.8.3.1., όπου ορίζεται ως τελικός προορισμός μεταφοράς τους οι λιμενικές εγκαταστάσεις Στρατωνίου, για φόρτωση σε πλοία και πώληση στο εξωτερικό. Τα στοιχεία που αναφέρονται στην κατατεθείσα ΜΠΕ, εφόσον υιοθετούνται από την ΚΥΑ ΕΠΟ, πρέπει να τηρούνται επακριβώς, καθώς σύμφωνα με τον όρο στ.1 της ΚΥΑ ΕΠΟ: «Οι ανωτέρω

αναφερόμενοι περιβαλλοντικοί όροι ισχύουν για δέκα (10) χρόνια από την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας Απόφασης και με την προϋπόθεση ότι θα τηρούνται επακριβώς τα στοιχεία που αναφέρονται στις ΜΠΕ των 90 και 91 σχετικών..».

Εν προκειμένω, η υποχρέωση για μεταφορά των συμπυκνωμάτων προς το λιμάνι του Στρατωνίου έχει αποτυπωθεί και στο κεφ. α1 της ΚΥΑ ΕΠΟ, όπου αναφέρεται για το υποέργο Ολυμπιάδας ότι: «..τα συμπυκνώματα διοχετεύονται στην αγορά μέσα από τις νέες λιμενικές εγκαταστάσεις Στρατωνίου» και για αυτό το λόγο στον όρο δ2.61 αναφέρεται αποκλειστικά η μεταφορά συμπυκνωμάτων προς το λιμάνι Στρατωνίου ή τις εγκαταστάσεις Μαντέμ Λάκκου.

Συνεπώς, πρόκειται για δέσμευση της ίδιας της εταιρείας, η οποία έγινε, προφανώς, με σκοπό να μειωθεί στο δυνατό η απόσταση διακίνησης των προϊόντων και άρα να μειωθούν οι εν δυνάμει κίνδυνοι. Είναι σαφές ότι η διακίνηση των προϊόντων μέσω του λιμένα Θεσσαλονίκης αυξάνει σημαντικά τον κίνδυνο ατυχήματος, λαμβάνοντας μάλιστα υπόψη ότι πρόκειται για προϊόν που ταξινομείται ως επικίνδυνο για το περιβάλλον.

Οι ανωτέρω αιτιάσεις της εταιρείας δεν αναιρούν την παράβαση που διαπιστώθηκε κατά την αυτοψία και έλεγχο.

Παράβαση 5^η: Ελλιπής παρακολούθηση των ποιοτικών παραμέτρων των υγρών αποβλήτων και του επιφανειακού αποδέκτη

- i. Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση του έτους 2017, προκύπτει ότι η εταιρεία συγκρίνει τα αποτελέσματα των αναλύσεων που διενεργεί για την παρακολούθηση ποιότητας των εκροών των υγρών αποβλήτων, με τα όρια του Πίνακα II.A της (19) σχετικής Απόφασης Νομάρχη, κατά παράβαση των όρων β2.β και δ4.15 iii της ΚΥΑ ΕΠΟ.
- ii. Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση του έτους 2017, προκύπτει ότι η εταιρεία συγκρίνει τα αποτελέσματα των αναλύσεων που διενεργεί για την παρακολούθηση ποιότητας των επιφανειακών υδάτων, με τα όρια του Πίνακα II.A της (19) σχετικής Απόφασης Νομάρχη, κατά παράβαση των όρων β2.α, και δ4.33 της ΚΥΑ ΕΠΟ. Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων θα έπρεπε να συγκρίνονται με τα όρια της (10) σχετικής ΚΥΑ σε συνδυασμό με τον Πίνακα Β της Απόφασης Νομάρχη.
- iii. Η εταιρεία διενεργεί μετρήσεις της συγκέντρωσης των εν διαλύσει μετάλλων και όχι των ολικών, κατά παράβαση της παρ. 3 του Μέρους Γ, του Παραρτήματος Ι της (10) σχετικής ΚΥΑ, σύμφωνα με την οποία τα Πρότυπα Ποιότητας Περιβάλλοντος (ΠΠΠ) αναφέρονται σε ολικές συγκεντρώσεις με εξαίρεση το κάδμιο, το μόλυβδο, τον υδράργυρο και το νικέλιο.
- iv. Η παρακολούθηση που διενεργεί η εταιρεία δεν περιλαμβάνει το σύνολο των βαρέων μετάλλων που αναφέρονται στην (10) σχετική ΚΥΑ, κατά παράβαση των όρων β2.β και δ4.15iii της ΚΥΑ ΕΠΟ.

Επισημαίνεται ότι μολονότι κατά τον έλεγχο δεν διαπιστώθηκε ρύπανση ή υποβάθμιση οφειλόμενη στην εν λόγω παράβαση, οι αναφερόμενες σ' αυτήν ενέργειες της ελεγχόμενης εταιρείας, ενδέχεται να προκαλέσουν ρύπανση και υποβάθμιση του περιβάλλοντος, κατά την έννοια των ορισμών του άρθρου 2 του Ν.1650/1986.

Για το σκέλος i.

Στο (44) σχετικό απολογητικό της υπόμνημα, η εταιρεία αναφέρει:

«Και η παράβαση αυτή είναι πανομοιότυπη με την παράβαση 5(i) της υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 14505/30.9.2015 ΠΒΠ για το υποέργο Ολυμπιάδας. Η συμπερίληψή της και στην παρούσα Έκθεση Ελέγχου παραβιάζει την αρχή *ne bis in idem*».

Όπως και στις άλλες παραβάσεις το επιχείρημα της εταιρείας περί παραβίασης της αρχής «*ne bis in idem*» δεν προβάλλεται ορθά, καθώς η παράβαση 5i που αναγράφεται στην ΑΠ: οικ. 14505/30.9.2015 ΠΒΠ, αποτελεί διαπίστωση από τις επιθεωρήσεις της Υπηρεσίας που έλαβαν χώρα από το έτος 2013 έως το 2014. Έκτοτε, η εταιρεία συνεχίζει να συγκρίνει τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των υγρών αποβλήτων με τα όρια της Απόφασης Νομάρχη, κατά παράβαση του όρου β2.β της ΚΥΑ ΕΠΟ. Συνεπώς, πρόκειται για υποτροπή και συστηματική μη συμμόρφωση της εταιρείας, καθώς επανειλημμένως τόσο από την υπηρεσία μας, όσο και από την Επιστημονική Επιτροπή παρακολούθησης του έργου έχει διατυπωθεί η σημαντική αυτή παράβαση. Η εν λόγω παράβαση συντελεί στην αδυναμία ελέγχου τυχόν ρύπανσης ή υποβάθμισης του περιβάλλοντος, εν προκειμένω των υδάτινων αποδεκτών διάθεσης υγρών αποβλήτων, στους οποίους περιλαμβάνεται και ο Κοκκινόλακας όπου βρίσκεται ο ΧΥΤΕΑ, εξαιτίας αστοχιών ή εκτάκτων συμβάντων.

Στο (44) σχετικό απολογητικό της υπόμνημα, η εταιρεία αναφέρει:

«*Η πρώτη διαπίστωση της παραγράφου Γ.2 της Έκθεσης Ελέγχου προέρχεται από την λανθασμένη ερμηνεία του όρου β2.β της ΚΥΑ ΕΠΟ, ότι δηλαδή για τα υγρά απόβλητα θα πρέπει, τάχα, να τηρούνται τα όρια των πινάκων της ΚΥΑ Η.Π. 51354/2641/Ε103/2010. Η ερμηνεία αυτή έρχεται σε αντίθεση με το άρθρο 3 της εν λόγω ΚΥΑ 51354/2641/Ε103/2010 όπου ρητώς αναφέρεται ότι τα συγκεκριμένα όρια εφαρμόζονται αποκλειστικά σε συστήματα επιφανειακών υδάτων.*».

Η εταιρεία προκειμένου να δικαιολογήσει την παραβίαση εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων προβάλλει αιτιολογίες είτε για όρους που έχουν τεθεί «εκ παραδρομής» είτε για «λανθασμένη ερμηνεία» αυτών. Εν προκειμένω, στον όρο β2.β της ΚΥΑ ΕΠΟ αναφέρεται ρητά: «Τα χαρακτηριστικά των προς διάθεση υγρών αποβλήτων σε κάθε περίπτωση θα ικανοποιούν τα όρια των πινάκων της Κ.Υ.Α. Η.Π. 51354/2641/Ε103/2010εκτός εάν ορίζονται αυστηρότερα όρια ή απαιτήσεις για όρια και πρόσθετων παραμέτρων από άλλες διατάξεις...». Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 4014/2011, για τα έργα της πρώτης κατηγορίας (Α) διεξάγονται ΜΠΕ, ώστε να επιβάλλονται ειδικοί όροι και περιορισμοί για την προστασία του περιβάλλοντος σχετικά με συγκεκριμένο έργο. Στην συγκεκριμένη περίπτωση του περιβαλλοντικού όρου β2.β, τέθηκαν αυστηρότερα όρια των προς διάθεση υγρών αποβλήτων με σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος από τη λειτουργία του συγκεκριμένου έργου. Η απαίτηση αυτή αποτυπώνεται και στον όρο δ1.22 της ΚΥΑ ΕΠΟ, όπου ρητά αναφέρεται: «*..τα τελικά χαρακτηριστικά των προς διάθεση υγρών αποβλήτων να συμμορφώνονται με τις παραμετρικές τιμές των προτύπων της ΚΥΑ Η.Π. 513454...*». Επιπλέον, η ΑΕΠΟ του έργου, αποτελεί ΚΥΑ, δηλαδή πρόκειται για ατομική διοικητική πράξη, με ειδικότερες όμως διατάξεις, καθώς περιέχει εξειδικευμένους περιβαλλοντικούς όρους και προϋποθέσεις λειτουργίας για το συγκεκριμένο έργο, πέραν των όσων αναφέρονται στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο. Εξάλλου σε κάθε περίπτωση, για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος και βάσει της αρχής της «πρόληψης», δύναται, όπως εν προκειμένω, η περιβαλλοντικά αδειοδοτούσα αρχή να επιβάλλει αυστηρότερους όρους από την ισχύουσα νομοθεσία. Η ΚΥΑ ΕΠΟ δεν κάνει χρήση «εκ παραδρομής» των ορίων της ΚΥΑ 51354/2641/Ε103/2010, όπως συστηματικά επικαλείται η εταιρεία, αλλά εσκεμμένα τα χρησιμοποιεί και επιβάλλει την εφαρμογή τους και στα προς διάθεση υγρά απόβλητα των εγκαταστάσεων του έργου, ώστε να εξασφαλιστεί στο μέγιστο δυνατό βαθμό η προστασία του περιβάλλοντος και ειδικά των υδάτων περιοχής.

Τα ανωτέρω, επιβεβαιώνονται και από το ΑΠ: οικ. 125071/18-01-2016 έγγραφο της ΕΓΥ, σύμφωνα με το οποίο τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των προς διάθεση υγρών αποβλήτων θα πρέπει να ικανοποιούν τα όρια της ΚΥΑ 51354/2641/Ε103/2010, υποχρέωση η οποία επισημάνθηκε στην εταιρεία και από την Επιστημονική Επιτροπή του περιβαλλοντικού όρου δ.1.39 με το Α.Π. 50/04-05-2014 έγγραφό της. Πέραν των ανωτέρω η σημασία αλλά και η ερμηνεία του εν λόγω όρου επισφραγίστηκε με τις υπ' αριθμ. 551 και 549/2015 Αποφάσεις του ΣΤΕ. Ειδικότερα στην υπ' αριθμ. 551/2015 Απόφαση υπάρχει σαφής αναφορά (σελ. 50 και 52): «Περαιτέρω, σε συμφωνία με το άρθρο 10 της οδηγίας 2008/1 όρισε ως βασικές οριακές τιμές ποιότητας των υδάτων τα όρια των πινάκων της ΚΥΑ 51354/2010 περί Καθορισμού Προτύπων Ποιότητας Περιβάλλοντος για τις συγκεντρώσεις ορισμένων ρύπων και ουσιών στα επιφανειακά ύδατα και στα επιφανειακά εσωτερικά ύδατα με ειδική μνεία περί συμμόρφωσης των χαρακτηριστικών των προς διάθεση υγρών αποβλήτων στα περιβαλλοντικά αυτά πρότυπα, εκτός αν ορίζονται αυστηρότερα». Πρόκειται λοιπόν για έναν όρο που εξετάστηκε και κρίθηκε από το ΣΤΕ, το οποίο διευκρινίζει πέραν κάθε αμφιβολίας την ερμηνεία, αλλά κυρίως τη σημασία του.

Στο (44) σχετικό απολογητικό της υπόμνημα, η εταιρεία μεταξύ άλλων αναφέρει:

«.. προκύπτει το συμπέρασμα ότι οι οριακές τιμές εκροής διαφέρουν από τις τιμές που μετρώνται στους υδάτινους αποδέκτες και θα πρέπει να είναι τέτοιες ώστε να πληρούνται τα όρια ποιότητας των επιφανειακών υδάτων (Πρότυπα Ποιότητας Περιβάλλοντος της ΚΥΑ 51354/2641/Ε103/2010)».

Σύμφωνα με τις μετρήσεις που διενεργεί η εταιρεία στον αποδέκτη (ρέμα Μαυρόλακκα) σε σημείο κατάντη των εγκαταστάσεων (OSW02), παρατηρούνται υπερβάσεις των ορίων της ΚΥΑ 51354/2641/Ε103/2010 ως προς τις παραμέτρους κάδμιο, μόλυβδο και αρσενικό. Επομένως, αποδεικνύεται ότι η τήρηση των ορίων της Απόφασης Νομάρχη για τις εκροές των υγρών αποβλήτων, δεν επαρκεί για την τήρηση των ορίων ποιότητας των επιφανειακών υδάτων και συνεπώς δεν προστατεύεται ο επιφανειακός αποδέκτης από αυξημένες συγκεντρώσεις βαρέων μετάλλων. Και να ίσχυε η ερμηνεία της εταιρείας, ότι δηλαδή οι εκροές των υγρών αποβλήτων πρέπει να είναι τέτοιες που να πληροί ο αποδέκτης τα όρια της ΚΥΑ, η ίδια η εταιρεία δεν το εφαρμόζει, καθώς ο αποδέκτης (Μαυρόλακκας) παρουσιάζει υπερβάσεις των ορίων της εν λόγω ΚΥΑ. Επίσης, η εταιρεία αναιρεί η ίδια στη συνέχεια το παραπάνω επιχειρήματός της, καθώς σε αντίκρουση άλλης παράβασης δηλώνει ότι δεν χρησιμοποιεί τα όρια της ΚΥΑ για τη σύγκριση των χαρακτηριστικών των επιφανειακών υδάτων, αλλά της Απόφασης Νομάρχη.

Η εταιρεία παραβιάζοντας κατ' επανάληψη τον όρο αυτό, δεν ελέγχει ορθά τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των προς διάθεση υγρών αποβλήτων, με αποτέλεσμα να μην εντοπίζονται τυχόν υπερβάσεις και έτσι να αυξάνεται ο κίνδυνος ρύπανσης και σταδιακής υποβάθμισης των αποδεκτών, σε συνδυασμό με τη μη ορθή παρακολούθηση της ποιότητας των υδάτινων αποδεκτών.

Για το σκέλος ii.

Στο (44) σχετικό απολογητικό της υπόμνημα, η εταιρεία αναφέρει:

«Και σε αυτή την περίπτωση, η παράβαση αυτή είναι πανομοιότυπη με την παράβαση 5(ii) της υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 14505/30.9.2015 ΠΒΓ για το υποέργο Ολυμπιάδας, με συνέπεια τη μη δυνατότητα καταλογισμού της βάσει της αρχής *ne bis in idem* και των συναφών στοιχείων που έχουμε προαναφέρει σε περιπτώσεις άλλων παραβάσεων».

Η συγκεκριμένη παράβαση αφορά στα στοιχεία της ετήσιας έκθεσης του έτους 2017, όπου η εταιρεία συνεχίζει να συγκρίνει τα χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων με τα όρια της Απόφασης

Νομάρχη και κατά παράβαση του όρου δ4.33 της ΚΥΑ ΕΠΟ. Η παρούσα παράβαση δεν μπορεί να θεωρηθεί πανομοιότυπη της αναφερόμενης στην ΠΒΠ του 2015, αλλά υποτροπή αυτής, καθώς πρόκειται για εκ νέου διάπραξη της ίδιας παράβασης, η οποία όμως έλαβε χώρα σε διαφορετική χρονική περίοδο.

Στο (44) σχετικό απολογητικό της υπόμνημα, η εταιρεία αναφέρει:

«Για τον εντοπισμό και την στατιστική αξιολόγηση των επιπτώσεων στην ποιότητα των επιφανειακών νερών, όλα τα ιστορικά στοιχεία ποιότητας συγκρίνονταν διαχρονικά με τα όρια των παραγράφων Β (Πρότυπα ποιότητας νερών χειμάρρων για κολύμβηση) και Γ (Πρότυπα ποιότητας νερών χειμάρρων για άρδευση) της υπ' αρ. 96400/1985 Απόφασης Νομάρχη Χαλκιδικής. Επομένως, για τον έλεγχο των στατιστικών της οιασδήποτε διαφοροποίησης στην ποιότητα του περιβάλλοντος από τα έργα αποκατάστασης, επιβάλλεται, για αποκλειστικά επιστημονικούς λόγους, να συνεχιστεί η σύγκριση κατ' αρχήν με τα όρια της Απόφασης Νομάρχη Χαλκιδικής που χρησιμοποιείτο εδώ και πολλές δεκαετίες προκειμένου να συγκρίνουμε ίδια πράγματα και ίδια μεγέθη».

Η εταιρεία θα μπορούσε παράλληλα με τη σύγκριση των ορίων της Απόφασης Νομάρχη, να τηρεί και τους όρους της ΚΥΑ ΕΠΟ και να συγκρίνει και με τα όρια της ΚΥΑ 51345/2641/Ε103/2010. Η συνέχιση της χρήσης της Απόφασης Νομάρχη για επιστημονικούς ή και στατιστικούς λόγους αν και δεν είναι απαγορευτική, αποτελεί μία μονομερή απόφαση της εταιρείας που ευνοεί την ίδια και η οποία από μόνη της δεν πληροί τους όρους της ΚΥΑ ΕΠΟ, αλλά και ούτε έχει δοθεί σχετική έγκριση από την Διοίκηση. Σε κάθε περίπτωση, προέχει η προστασία του περιβάλλοντος δια της εφαρμογής των θεσμικών διατάξεων και των δεσμεύσεων που έχουν τεθεί, οι οποίες είναι προϊόν της επιστημονικής προόδου και όχι απλά η τήρηση στατιστικών στοιχείων, που εν προκειμένω δεν δίνουν και ορθά συμπεράσματα και κυρίως απομακρύνονται από τον στόχο της ορθής περιβαλλοντικής παρακολούθησης.

Στο (44) σχετικό απολογητικό της υπόμνημα, η εταιρεία αναφέρει:

«Η διαπίστωση της Υπηρεσίας περί μη σύγκρισης των ποιοτικών χαρακτηριστικών των επιφανειακών υδάτων με τα όρια της παραγράφου Β της Απόφασης Νομάρχη, αλλά δήθεν χρήσης των ορίων του Πίνακα II.Α είναι λανθασμένη. Διότι η Εταιρεία μας συγκρίνει διαχρονικά την ποιότητα των νερών του Μαυρόλακκα με τις οριακές τιμές της παραγράφου Β της Απόφασης Νομάρχη».

«Η χρησιμοποίηση από την Εταιρεία μας οριακών τιμών διαφορετικών από την Έκθεση Ελέγχου δεν συνιστά ελλιπή παρακολούθηση, ιδιαίτερα όταν ακόμα εκκρεμεί η έγκριση της Τεχνικής Έκθεσης του όρου δ4.8 που αφορά τις προδιαγραφές της παρακολούθησης..».

Η εταιρεία όντως συγκρίνει κάποια χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτων (As, Cu, Fe, Mn, Ni, Pb και Zn) με τα όρια της παραγράφου Β της Απόφασης Νομάρχη, εκτός όμως από το κάδμιο, για το οποίο χρησιμοποιεί το όριο της παραγράφου II.Α, δηλαδή τα 20 μg/l αντί των 10 μg/l. Ούτως ή άλλως όμως, η εταιρεία όφειλε να χρησιμοποιεί τα αυστηρότερα όρια από τον Πίνακα Β και την ΚΥΑ 51345/2641/Ε103/2010, κάτι που δεν εφαρμόζει, αλλά χρησιμοποιεί για όλες τις παραμέτρους (εκτός από το κάδμιο) τα όρια της παρ. Β. Σύμφωνα και με την (43) σχετική Έκθεση Ελέγχου για τις παραμέτρους Cu, Ni, Cd, Pb και As θα έπρεπε να χρησιμοποιηθούν τα όρια της ΚΥΑ 51345/2641/Ε103/2010 ως τα αυστηρότερα.

Η συστηματική παρακολούθηση των ποιοτικών χαρακτηριστικών των επιφανειακών υδάτων αποτελεί ένα βασικό εργαλείο προστασίας των υδατικών πόρων, με το οποίο ελέγχεται η κατάστασή τους και αναγνωρίζεται οποιαδήποτε υποβάθμισή τους, ώστε να ληφθούν εγκαίρως τα απαραίτητα μέτρα

προστασίας. Υπό αυτό το πρίσμα, η επιλογή των ορίων, με τα οποία θα ελέγχεται η ρύπανση ή μη του υδατικού πόρου, είναι ένα άκρως σημαντικό στοιχείο της παρακολούθησης και η λανθασμένη χρήση τους, προφανώς συνιστά ελλιπή παρακολούθηση, εγκυμονώντας σοβαρούς κινδύνους. Το γεγονός ότι εκκρεμεί η έγκριση της Τεχνικής Έκθεσης του όρου δ4.8, δεν απαλλάσσει την εταιρεία από την υποχρέωση εφαρμογής των ορίων που τίθενται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Για το σκέλος iii.

Στο (44) σχετικό απολογητικό της υπόμνημα, η εταιρεία αναφέρει:

«Η διαπίστωση αυτή της Υπηρεσίας περί μέτρησης της συγκέντρωσης μόνο των εν διαλύσει μετάλλων είναι και πάλι λανθασμένη. Διότι η Εταιρεία μας μετρά στα επιφανειακά ύδατα τόσο την συγκέντρωση των εν διαλύσει μετάλλων όσο και την ολική. Αυτό αποδεικνύεται από το Παράρτημα 7.2.2 των τριμηνιαίων αλλά και των ετήσιων τεχνικών εκθέσεων».

Η εταιρεία μπορεί να διενεργεί μεν μετρήσεις για τις ολικές συγκεντρώσεις των μετάλλων, οι οποίες ξεκίνησαν μετά τις αυτοψίες της Υπηρεσίας το 2014, αλλά στην εξαγωγή των συμπερασμάτων του προγράμματος παρακολούθησης, χρησιμοποιεί αποκλειστικά τις εν διαλύσει συγκεντρώσεις τις οποίες και παρουσιάζει στα τελικά διαγράμματα διασποράς κυρίων στοιχείων ενδιαφέροντος. Πιο συγκεκριμένα, στην Ετήσια Έκθεση Προγράμματος Παρακολούθησης του Έργου και της Ποιότητας Περιβάλλοντος για το έτος 2017, στην παρ. 7.2.2.2.7 «Συμπεράσματα», αναφέρεται ότι: *«η ποιότητα των νερών του Μαυρόλακκα πληροί συστηματικά για τις περισσότερες των παραμέτρων και τα όρια ποιότητας νερών χειμάρρων Χαλκιδικής για κολύμβηση (Όριο 2 στα διαγράμματα)».* Στα εν λόγω διαγράμματα διασποράς, όπως αυτά παρουσιάζονται στο Παράρτημα 7.2.2 (B) της ετήσιας έκθεσης, παρουσιάζονται οι τιμές συγκέντρωσης μόνο των εν διαλύσει μετάλλων και συγκρίνονται με τα όρια της Απόφασης Νομάρχη. Συνεπώς, η σύγκριση που πραγματοποιεί η εταιρεία οδηγεί σε εσφαλμένα συμπεράσματα για την ποιότητα των νερών του Μαυρόλακκα, με αποτέλεσμα να μην διαπιστώνονται υπερβάσεις, καθώς οι τιμές των εν διαλύσει είναι χαμηλότερες από τις ολικές με αποτέλεσμα να μην λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των υδάτων. Στο Παράρτημα 7.2.2. όντως αναγράφονται και οι μετρήσεις των ολικών συγκεντρώσεων, χωρίς όμως καμία αναφορά μέσα στο κείμενο της έκθεσης και χωρίς να συγκρίνονται οι τιμές αυτές με τα θεσμοθετημένα όρια.

Στο (44) σχετικό απολογητικό της υπόμνημα, η εταιρεία αναφέρει:

«..όλα τα ιστορικά διαθέσιμα στοιχεία παρακολούθησης των επιφανειακών υδάτων, τα οποία καλύπτουν μεγάλη χρονοσειρά (περίοδος διαθέσιμων ιστορικών στοιχείων 1997-2010) και έχουν υποβληθεί στις αρμόδιες υπηρεσίες, περιλαμβάνουν αποκλειστικά και μόνο μέτρηση των εν διαλύσει μετάλλων. Επομένως, για τον έλεγχο οιασδήποτε διαφοροποίησης στην ποιότητα των επιφανειακών υδάτων από τη λειτουργία του έργου ή/και τα έργα αποκατάστασης, επιβάλλεται, για αποκλειστικά επιστημονικούς λόγους (προκειμένου να συγκρίνονται όμοια μεγέθη), να γίνεται μέτρηση κατ' αρχήν των εν διαλύσει μετάλλων».

Η μέτρηση των εν διαλύσει συγκεντρώσεων για επιστημονικούς λόγους και για λόγους σύγκρισης με παλαιότερα δεδομένα, αν και δεν είναι απαγορευτική, αποτελεί μία μονομερή απόφαση της εταιρείας, η οποία όμως δεν επαρκεί για συμμόρφωση με την κείμενη νομοθεσία, όπως αυτή διαμορφώθηκε από το 2010 και μετά και έχει αναλυθεί εκτενώς.

Για το σκέλος iv.

Στο (44) σχετικό απολογητικό της υπόμνημα, η εταιρεία αναφέρει:

«Τα βαρέα μέταλλα και γενικότερα τα στοιχεία που παρακολουθούνται από την Εταιρεία μας στα επιφανειακά ύδατα - αποδέκτες του υποέργου Ολυμπιάδας, αρχής γενομένης αμέσως μετά την έγκριση της ΚΥΑ ΕΠΟ 201745/2011, είναι κατ' αρχήν αυτά που συνδέονται με την μεταλλοφορία και την γεωχημεία της περιοχής και περιλαμβάνονται στην ενότητα «3.2.2.2.3 Μετρούμενες Μεταβλητές» για την Παρακολούθηση Χημικής Ποιότητας Ποτάμιων Υδάτων της Τεχνικής Έκθεσης του όρου δ4.8 η οποία και έχει υποβληθεί αρμοδίως με το Α.Π. Χ1172/2012 έγγραφό μας».

«Τέλος, ήδη από την Τριμηνιαία Έκθεση Προγράμματος Παρακολούθησης του έργου και της ποιότητας περιβάλλοντος για το 1ο Τρίμηνο του 2018, τα αποτελέσματα των εν λόγω μετάλλων, παρατίθενται στο Παράρτημα 7.2.2 των επιφανειακών νερών».

Με το ΑΠ: 6567/9-4-2012 έγγραφο της, η Δ/ση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης, στο πλαίσιο γνωμοδότησης για τον εν λόγω πρόγραμμα στην παρ. 10 αναφέρει ότι: «Στο πρόγραμμα παρακολούθησης των εσωτερικών υδάτων θα πρέπει να προστεθούν και άλλοι παράμετροι (π.χ. υδράργυρος, χρώμιο, βάριο, σελήνιο)...», ενώ εν συνεχεία η ΕΓΥ με το ΑΠ:οικ.149/07-03-2016 έγγραφο της ενέκρινε το πρόγραμμα παρακολούθησης των υδατικών συστημάτων με την προϋπόθεση μεταξύ άλλων «Να υιοθετηθούν οι παρατηρήσεις της Δ/σης Υδάτων Κεντρικής Μακεδονίας...». Επομένως, η υποχρέωση της εταιρείας να συμπεριλάβει και άλλες παραμέτρους που αναφέρονται στην ΚΥΑ 51354/2641/Ε103/2010, τέθηκε ως προϋπόθεση στην έγκριση της ΕΓΥ και επανειλημμένα η εταιρεία δε συμμορφώθηκε. Επίσης, η παρακολούθηση και άλλων παραμέτρων δεν είναι μία πρόσθετη υποχρέωση που τέθηκε από την ΕΓΥ, αλλά αποτελεί υποχρέωση της εταιρείας, σύμφωνα με την ΚΥΑ 51354/2641/Ε103/2010.

Οι ενέργειες της εταιρείας από το 2018, όσον αφορά στη μέτρηση των απαιτούμενων παραμέτρων, δηλώνουν συμμόρφωσή της, όμως δεν αναιρούν την παράβαση.

Οι ανωτέρω αιτιάσεις της εταιρείας δεν αναιρούν την παράβαση που διαπιστώθηκε κατά την αυτοψία και έλεγχο.

Παράβαση 6^η: Διάθεση μη επαρκώς επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων

Η εταιρεία απορρίπτει υγρά απόβλητα σε συγκεντρώσεις οι οποίες υπερβαίνουν τα όρια του όρου β2.β της ΚΥΑ ΕΠΟ (το pH, κατά παράβαση της υπ' αριθμ. 96400/1985 Απόφασης Νομάρχη, ενώ ο ψευδάργυρος, το κάδμιο, ο μόλυβδος και το αρσενικό κατά παράβαση της (10) σχετικής ΚΥΑ), προκαλώντας ρύπανση και υποβάθμιση των υδάτων, κατά παράβαση του άρθρου 1 του Ν. 1650/86 και του άρθρου 14 του Ν. 4042/12.

Επισημαίνεται ότι από την ως άνω παράβαση προκλήθηκε ρύπανση των επιφανειακών υδάτων και συνεπώς υποβάθμιση του περιβάλλοντος.

Η εταιρεία δεν αποδέχεται την παράβαση αναφέροντας, μεταξύ άλλων στο (44) σχετικό απολογητικό της υπόμνημα:

«Είναι λάθος να συγκρίνονται οι συγκεντρώσεις των ολικών και των διαλελυμένων μετάλλων με τις οριακές τιμές του Μολύβδου (Pb) και του Νικελίου (Ni) που δίνονται στην Υ.Α. οικ. 170766/2016, καθότι όπως επισημαίνεται στην υποσημείωση υπ' αριθμ. 13 του Πίνακα 1, οι τελευταίες αναφέρονται σε βιοδιαθέσιμες συγκεντρώσεις».

Η ΚΥΑ οικ. 170766/2016, αναφέρεται όντως σε βιοδιαθέσιμες συγκεντρώσεις του μολύβδου και του νικελίου. Ακόμα όμως και σε περίπτωση που δεν ληφθούν υπόψη τα ανωτέρω όρια, αλλά τα όρια της ΚΥΑ 51354/2641/Ε103/2010 πριν την τροποποίησή της, όπου οι τιμές αφορούσαν στις διαλυμένες συγκεντρώσεις των μετάλλων, οι μετρούμενες τιμές του μολύβδου ξεπερνούν το όριο των 7,2 μg/l. Επιπλέον, όπως ορίζει ο όρος β2.β της ΚΥΑ ΕΠΟ, καθώς πρέπει να τηρούνται τα όρια της ΚΥΑ 51354/2641/Ε103/2010 και συνεπώς και οι τροποποιήσεις της, η εταιρεία έχει την υποχρέωση να μετράει τις βιοδιαθέσιμες συγκεντρώσεις του μολύβδου και του νικελίου, ώστε να είναι συγκρίσιμες οι μετρήσεις με τα όρια της ΚΥΑ οικ. 170766/2016, γεγονός που δεν έπραξε.

Στο (44) σχετικό απολογητικό της υπόμνημα, η εταιρεία αναφέρει
«Εν κατακλείδι, απουσιάζει η τεκμηρίωση ότι το περιβάλλον κατέστη ακατάλληλο για τις επιθυμητές χρήσεις του».

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν. 1650/1986, ως ρύπανση ορίζεται: *«..η παρουσία στο περιβάλλον ρύπων...σε ποσότητα, συγκέντρωση ή διάρκεια που μπορούν να προκαλέσουν αρνητικές επιπτώσεις στην υγεία, στους ζωντανούς οργανισμούς και στα οικοσυστήματα...και γενικά να καταστήσουν το περιβάλλον ακατάλληλο για τις επιθυμητές χρήσεις του».* Από τα αποτελέσματα των αναλύσεων προκύπτει ότι απορρίπτονται στο περιβάλλον ρύποι σε μεγαλύτερες συγκεντρώσεις από αυτές που ορίζονται στον όρο β2.β της ΚΥΑ ΕΠΟ. Η ΚΥΑ 51354/2641/Ε103/2010 αποσκοπεί στον καθορισμό Προτύπων Ποιότητας Περιβάλλοντος (ΠΠΠ) ορισμένων ρύπων και ουσιών, ώστε να μειώνονται οι κίνδυνοι ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων και να διασφαλίζεται η επαρκής προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας. Τα ΠΠΠ εκφραζόμενα ως μέση ετήσια τιμή παρέχουν προστασία κατά της μακροπρόθεσμης έκθεσης, ενώ οι μέγιστες επιτρεπόμενες τιμές κατά τη βραχυπρόθεσμης. Συνεπώς, οι υπερβάσεις των οριακών τιμών των ΠΠΠ, και ειδικά το γεγονός ότι πρόκειται για συνεχιζόμενες, όπως καταγράφηκαν από το 2014 και έπειτα, συνιστούν ρύπανση των υδάτων των αποδεκτών δεδομένου ότι αυτή η ενέργεια της εταιρείας δεν παρέχει την κατάλληλη προστασία στα ύδατα, όπως αυτή ορίζεται στην ΚΥΑ 51354/2010. Ειδικότερα, η ποσότητα, η ποιότητα και η διαρκής διάθεση ρύπων (κυρίως βαρέων μετάλλων) στους αποδέκτες, καθ' υπέρβαση των εγκεκριμένων ορίων διάθεσης, όπως αυτή έχει διαπιστωθεί επανειλημμένως από τους Επιθεωρητές Περιβάλλοντος, συνιστά ρύπανση και κατ' επέκταση υποβάθμιση των υδάτινων αποδεκτών. Τα παραπάνω τεκμηριώνονται και από το γεγονός ότι προκύπτουν υπερβάσεις των ορίων της Ετήσιας Μέσης Συγκέντρωσης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του αποδέκτη (ρέμα Μαυρόλακκα) κατάντη της εκροής των ρύπων, όπου παρατηρούνται υπερβάσεις στο κάδμιο (0,32 με όριο τα 0,25 μg/l), στον μόλυβδο (16,82 με όριο τα 7,2 μg/l) και στο αρσενικό (50,35 με όριο τα 30 μg/l)

Στο (44) σχετικό απολογητικό της υπόμνημα, η εταιρεία αναφέρει:
«Η διαπίστωση της Υπηρεσίας περί δήθεν «συστηματικής» ρύπανσης και υποβάθμισης των υδάτων από τη διάθεση των υγρών αποβλήτων Ολυμπιάδας καταρρίπτεται και από την υπ' αρ. ΑΠ οικ. 7838/18.9.18 Απόφαση του Ειδικού Γραμματέα Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών ΥΠΕΝ, σύμφωνα με την οποία, οι δύο ΠΒΠ – όπου περιλαμβάνονταν και η Παράβαση Νο. 4 για Διάθεση ανεπαρκώς επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων Ολυμπιάδας - δεν τεκμηριώνουν περιβαλλοντική ζημία και, ιδιαιτέρως, ζημία στα ύδατα».

Οι παραβάσεις για διάθεση ανεπαρκώς επεξεργασμένων αποβλήτων, οι οποίες βεβαιώθηκαν με τις ΠΒΠ του 2015, δεν εμπεριείχαν επαρκή στοιχεία τεκμηρίωσης της περιβαλλοντικής ζημίας, βάσει των κριτηρίων που θέτει το ΠΔ 148/2009. Η ΑΠ: οικ. 7838/18-09-2018 απορριπτική Απόφαση του Ειδικού

Γραμματέα Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών ΥΠΕΝ, δε βασίστηκε στη μη διαπίστωση ρύπανσης, αλλά στη μη ικανοποίηση των απαιτούμενων κριτηρίων του ΠΔ 148/2009. Στο σημείο αυτό αξίζει να διευκρινιστεί ότι η ρύπανση και υποβάθμιση του περιβάλλοντος και εν γένει οι περιβαλλοντικές παραβάσεις, βάσει των οποίων επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 21 του Ν.4014/2011, δεν συνεπάγονται αυτόματα και περιβαλλοντική ζημία, η οποία για να έχει συντελεστεί θα πρέπει να πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις και κριτήρια του ΠΔ 148/2009.

Συνεπώς, οι ανωτέρω αιτιάσεις της εταιρείας δεν αναιρούν την παράβαση που διαπιστώθηκε κατά την αυτοψία και έλεγχο.

Παράβαση 7η: Μη σύννομη διαχείριση στερεών αποβλήτων

ί. Η μεταφορά των ρυπασμένων χωμάτων από αρσеноπυρίτη πραγματοποιείται χωρίς την έκδοση έντυπου αναγνώρισης συλλογής και μεταφοράς επικινδύνου αποβλήτου, κατά παράβαση του άρθρου 10 της ΚΥΑ 13588/725/2006 σε συνδυασμό με το Κεφ. 9 του Παραρτήματος ΙΙ της ΚΥΑ 24944/1159/2006.

ίί. Η μεταφορά του λεπτομερούς τέλματος από το εργοστάσιο εμπλουτισμού στον ΧΥΤΕΑ, πραγματοποιείται, χωρίς να έχει τεκμηριωθεί πλήρως η μη εμφάνιση επικινδύνων ιδιοτήτων, κατά παράβαση των διατάξεων της 2014/955/ΕΚ Απόφασης και του Ν. 4042/2012, με αποτέλεσμα να μην λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα ασφαλούς διαχείρισής του (συλλογή-μεταφορά) και να δημιουργείται κίνδυνος για τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον, κατά παράβαση του άρθρου 14 του Ν.4042/12 και του άρθρου 1 του Ν. 1650/86.

ίίί. Η μη εκτέλεση από την εταιρεία των δοκιμών εκπλυσιμότητας και η απόθεση των ρυπασμένων χωμάτων από αρσеноπυρίτη στον ΧΥΤΕΑ, γίνεται κατά παράβαση του άρθρου 3 της Απόφασης 2003/33/ΕΚ, σύμφωνα με το οποίο τα απόβλητα γίνονται αποδεκτά σε χώρο υγειονομικής ταφής μόνον εφόσον πληρούν τα κριτήρια αποδοχής της αντίστοιχης κατηγορίας χώρων υγειονομικής ταφής.

Επισημαίνεται ότι μολονότι κατά τον έλεγχο δεν διαπιστώθηκε ρύπανση ή υποβάθμιση οφειλόμενη στην εν λόγω παράβαση, οι αναφερόμενες σ' αυτήν ενέργειες της ελεγχόμενης εταιρείας ενδέχεται να προκάλεσαν ρύπανση και κατ' επέκταση υποβάθμιση του περιβάλλοντος, κατά την έννοια των ορισμών του άρθρου 2 του Ν.1650/1986.

Για το σκέλος ί.

Η εταιρεία δεν αποδέχεται την παράβαση, αναφέροντας μεταξύ άλλων, στο (44) σχετικό απολογητικό της υπόμνημα, τα εξής:

«Εν τούτοις, οι επικαλούμενες από την Έκθεση Ελέγχου ΚΥΑ δεν έχουν εφαρμογή στα εξορυκτικά απόβλητα. Το ότι πρόκειται για τέτοια απόβλητα επιβεβαιώνει το γεγονός ότι στην ΚΥΑ ΕΠΟ του έργου, ο κωδικός ΕΚΑ που δόθηκε από τη Διοίκηση στα εν λόγω απόβλητα είναι ο 01 03 04 ο οποίος σαφώς και τα ορίζει σαν εξορυκτικά απόβλητα, καθώς τα τοποθετεί στην κατηγορία 01 «απόβλητα που προκύπτουν από εξερεύνηση, εξόρυξη, εργασίες λατομείου, φυσική και χημική επεξεργασία ορυκτών».*

Ο ως άνω ισχυρισμός της εταιρείας δεν προβάλλεται ορθά καθώς η εξαίρεση του άρθρου 3 §2 της ΚΥΑ 13588/725/2006 ισχύει υπό την προϋπόθεση «...εφόσον καλύπτονται από άλλες νομοθετικές διατάξεις». Επομένως, από το πεδίο εφαρμογής της εξαιρούνται μόνο τα θέματα διαχείρισης επικινδύνων αποβλήτων, τα οποία καλύπτονται από άλλες νομοθετικές διατάξεις, εν προκειμένω για τα εξορυκτικά απόβλητα από την ΚΥΑ 39624/2209/Ε103/2009. Σύμφωνα με τα παραπάνω, καθώς η

ΚΥΑ 39624/2209/Ε103-25/9/2009 δεν καλύπτει τη διαδικασία μεταφοράς των εξορυκτικών αποβλήτων, η διαδικασία αυτή δε δύναται να εξαιρεθεί από τις διατάξεις της ΚΥΑ 13588/725/2006. Επομένως, η εταιρεία όφειλε να τηρεί το άρθρο 10 της ΚΥΑ 13588/725/2006 σε συνδυασμό με τις απαιτήσεις του Κεφ. 9 του Παραρτήματος ΙΙ της ΚΥΑ 24944/1159/2006 και να εκδίδει το έντυπο αναγνώρισης συλλογής και μεταφοράς των επικινδύνων αποβλήτων.

Για το σκέλος ii.

Η εταιρεία αναφέρει ότι έχει προχωρήσει στην επικαιροποίηση των μελετών χαρακτηρισμού των αποβλήτων, στα οποία περιλαμβάνεται και το τέλμα εμπλουτισμού Ολυμπιάδας: *«Ειδικά για τα τέλματα εμπλουτισμού της τρέχουσας παραγωγής Ολυμπιάδας, στα οποία αναφέρεται η Έκθεση Ελέγχου, επισημαίνονται τα ακόλουθα: 1. Για το απόβλητο που παράγεται από τον εμπλουτισμό του μεταλλεύματος Ολυμπιάδας, είχε ήδη εκπονηθεί και υποβληθεί αρμοδίως από τον Ιούνιο του 2017 η μελέτη χαρακτηρισμού του «Αποβλήτου Εμπλουτισμού Ολυμπιάδας» σύμφωνα με τον Κανονισμό 1357/2014/ΕΕ και τον αναθεωρημένο Ευρωπαϊκό Κατάλογο Αποβλήτων (Απόφαση 2014/955/ΕΕ) . Όπως προαναφέρθηκε, το απόβλητο αυτό αξιολογήθηκε ως μη επικίνδυνο και του αποδόθηκε ο ίδιος κωδικός ΕΚΑ 01 03 06 (χωρίς αστερίσκο), ο οποίος είχε αποδοθεί και κατά τη σύνταξη της ΜΠΕ».*

Όσον αφορά στην ανωτέρω μελέτη χαρακτηρισμού, η υπηρεσία μας έχει εκφράσει τις απόψεις της με το (25) σχετικό έγγραφο, σύμφωνα με το οποίο η εν λόγω μελέτη αφορά αφενός σε ένα μικρό ποσοστά του υπολείμματος κατεργασίας του παλαιού τέλματος Ολυμπιάδας και αφετέρου έχουν εκφραστεί επιφυλάξεις ως προς τις αναφερόμενες δοκιμές, βάσει των οποίων η εταιρεία ισχυρίζεται τη μη εκδήλωση επικινδύνων ιδιοτήτων. Επιπρόσθετα, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η ανωτέρω μελέτη συμπεριλαμβάνει και το απόβλητο που παράγεται από τη λειτουργία του νέου εργοστασίου, λόγω της χρήσης διαφορετικών αντιδραστηρίων κατά τη νέα διαδικασία και της εφαρμογής διαφορετικών συνθηκών παραγωγής του.

Στο (44) σχετικό απολογητικό της υπόμνημα, η εταιρεία αναφέρει:

«4. Τηρώντας την ως άνω επιταγή της Διοίκησης, η Εταιρεία μας προχώρησε αμέσως μετά την έναρξη λειτουργίας του νέου εργοστασίου εμπλουτισμού Ολυμπιάδας στην επανα-επικαιροποίηση του χαρακτηρισμού των τελμάτων εμπλουτισμού με αναλύσεις και δοκιμές σε τέλματα από την νέα παραγωγή».

Η εταιρεία ορθώς προχώρησε στην επανα-επικαιροποίηση της μελέτης χαρακτηρισμού του νέου τέλματος εμπλουτισμού τον Ιούλιο του 2018, όφειλε όμως να είχε προχωρήσει στην ορθή διαδικασία χαρακτηρισμού των αποβλήτων από την έκδοση του Ν. 4042/2012, λαμβάνοντας υπόψη την υποχρέωση συνεχούς αναγκαιότητας λήψης των αυστηρότερων μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος και δεδομένου ότι ο εν λόγω Νόμος δεν καθόρισε μεταβατικές διατάξεις για τα ήδη χαρακτηρισμένα απόβλητα, καθιστώντας την εφαρμογή των συγκεκριμένων διατάξεων άμεση. Η εταιρεία έχει την υποχρέωση να εφαρμόζει και να εναρμονίζεται με κάθε νέα περιβαλλοντική νομοθετική ρύθμιση που τίθεται σε ισχύ, όπως αναφέρεται και στον όρο στ' της ΚΥΑ ΕΠΟ. Επιπλέον, η εταιρεία όφειλε έως και τον χαρακτηρισμό του αποβλήτου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, να το διαχειρίζεται ως επικίνδυνο για την αποφυγή ενδεχόμενων κινδύνων σύμφωνα με την αρχή της προφύλαξης, τις απαιτήσεις της Απόφασης 2014/955 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και το σχετικό έγγραφο της ΔΙΠΑ (ΑΠ:7829/10-05-2017), σύμφωνα με το οποίο: *«Μέχρι την ολοκλήρωση της ως άνω διαδικασίας χαρακτηρισμού και την απόδειξη της μη επικίνδυνης εκδοχής, τα απόβλητα (κατοπτρικών εγγραφών) θα πρέπει να διαχειρίζονται ως επικίνδυνα».* Η εταιρεία ήταν ενήμερη για την υποχρέωση

υποβολής νέων μελετών, καθώς η υποχρέωσή της για συμμόρφωση με το νέο νομοθετικό πλαίσιο είχε ήδη επισημανθεί σε παλαιότερες ΠΒΠ (ΑΠ: οικ. 14505/30-09-2015 και ΑΠ: οικ. 4251/18-05-2018) για τον χαρακτηρισμό του υπολείμματος κατεργασίας του παλαιού τέλματος. Η εταιρεία προέβη τελικά στον χαρακτηρισμό του νέου τέλματος με την υποβολή της αντίστοιχης μελέτης τον Ιούλιο του 2018, έξι έτη μετά την έκδοση του Ν. 4042/2012, ενώ θα μπορούσε να είχε συμμορφωθεί σε προγενέστερο χρόνο με δοκιμές εμπλουτισμού, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα της Τεχνικής Έκθεσης CEN/TR 16365:2012 για τις περιπτώσεις χαρακτηρισμού αποβλήτου που δεν έχει ακόμα παραχθεί.

Η υποβολή της μελέτης χαρακτηρισμού του νέου τέλματος τον Ιούλιο του 2018, δηλώνει πρόθεση της εταιρείας προς συμμόρφωση, δεν αναιρεί όμως την εν λόγω παράβαση.

Για το σκέλος iii.

Στο (44) σχετικό απολογητικό της υπόμνημα, η εταιρεία αναφέρει:

«Στο σημείο αυτό θα πρέπει να επισημάνουμε ότι δεν υφίσταται καμία νομοθετική διάταξη ή περιβαλλοντικός όρος που να επιβάλλει, για απόβλητα που ήδη έχουν ταξινομηθεί ως επικίνδυνα 01 03 04 και ορίζεται στην ΚΥΑ ΕΠΟ ότι θα διατεθούν στο Χώρο Απόθεσης Κοκκινόλακκα, να υποβληθούν σε επιπλέον δοκιμές».*

Για την απόθεση αποβλήτων σε ΧΥΤΕΑ δεν αρκεί να εκπληρώνεται η υποχρέωση ταξινόμησής τους (επικίνδυνα ή μη), αλλά και η τήρηση των κριτηρίων για διάθεση σε ΧΥΤΕΑ, σύμφωνα με την Απόφαση 2003/33/ΕΚ, καθώς σε περίπτωση υπέρβασης των ορίων αυτών επιβάλλεται η περαιτέρω επεξεργασία των αποβλήτων, προκειμένου να επιτευχθούν τα προβλεπόμενα όρια. Εξάλλου, η υποχρέωση διενέργειας δοκιμών έκπλυσης δεν αφορά μόνο στα μη επικίνδυνα, αλλά και στα επικίνδυνα απόβλητα. Συνεπώς η εταιρεία όφειλε κατ' εφαρμογή των υποχρεώσεων που απορρέουν από το άρθρο 3 της Απόφασης 2003/33/ΕΚ, να διενεργήσει τις προβλεπόμενες δοκιμές, ώστε να εξασφαλίσει την ασφαλή διάθεσή τους. Εξάλλου και στην ΚΥΑ 24944/1159/2006, η οποία λαμβάνει υπόψη την Απόφαση 2003/33/ΕΚ, αναφέρεται ρητά στην παρ. 5.10 ότι εφαρμόζονται τα κριτήρια της ανωτέρω Απόφασης, για την αποδοχή επικινδύνων αποβλήτων στον ΧΥΤΕΑ.

Στο (44) σχετικό απολογητικό της υπόμνημα, η εταιρεία αναφέρει:

«...στα εξορυκτικά απόβλητα δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις της Απόφασης 2003/33/ΕΚ ούτε όσον αφορά τα κριτήρια αποδοχής των αποβλήτων που ορίζονται από το άρθρο 2 ούτε όσον αφορά την εκτέλεση δοκιμών εκπλυσιμότητας που ορίζονται από το άρθρο 3 αυτής».

Το επιχείρημα της εταιρείας δεν ευσταθεί, καθώς η Απόφαση 2003/33/ΕΚ, η εφαρμογή της οποίας είναι δεσμευτική, καθορίζει τα κριτήρια αποδοχής των αποβλήτων στους χώρους υγειονομικής ταφής εξαιρώντας με το άρθρο 5 τα απόβλητα του εξορυκτικού κλάδου μόνο όταν αυτά εναποτίθενται επιτόπου. Συνεπώς, η εφαρμογή της είναι υποχρεωτική στα εξορυκτικά απόβλητα που εναποτίθενται στον ΧΥΤΕΑ, καθώς ο χώρος βρίσκεται εκτός των ορίων της περιοχής όπου αυτά αναπτύχθηκαν.

Στο (44) σχετικό απολογητικό της υπόμνημα, η εταιρεία αναφέρει:

«Σε κάθε περίπτωση, η εταιρεία μας, χωρίς να έχει σχετική υποχρέωση, διεξήγαγε δοκιμές εκπλυσιμότητας στα υπολείμματα παλαιών σωρών αρσενοπυρίτη Ολυμπιάδας, μετά δηλαδή την απομάκρυνση του αποθηκευμένου συμπυκνώματος αρσενοπυριτών Ολυμπιάδας. Συγκεκριμένα: 1. Αρχικά, το 2016..... 2. Επειδή οι δοκιμές που εκτελέστηκαν στο Εργαστήριο Ποιοτικού Ελέγχου της

Εταιρείας μας έγιναν σε λειοτριβημένα αντιδείγματα των γεωτρήσεων της INTERGEO, η Εταιρεία μας ανέθεσε πρόσφατα και πάλι στην INTERGEO».

Με το (36) σχετικό έγγραφο, ζητήθηκε από την εταιρεία να υποβάλλει τα αποτελέσματα των δοκιμών εκπλυσιμότητας, σε συγκεκριμένα απόβλητα μεταξύ των οποίων και τα ρυπασμένα χώματα από αρσενοπυρίτη, τα οποία εναποτίθενται στον ΧΥΤΕΑ Κοκκινόλακκα. Η εταιρεία προσκόμισε με το (39) σχετικό έγγραφο αποτελέσματα δοκιμών εκπλυσιμότητας σε άλλα απόβλητα, εκτός αυτών που ζητήθηκαν.

Η εταιρεία υπέβαλλε τελικά τα ζητούμενα αποτελέσματα των δοκιμών εκπλυσιμότητας των ρυπασμένων χωμάτων στο απολογητικό της υπόμνημα. Στο απολογητικό της υπόμνημα, υποβάλλει τα αποτελέσματα των δοκιμών μόνο όμως για τον λόγο $L/S=10$ l/kg, ενώ η οδηγία απαιτεί επιπλέον τη διενέργεια δοκιμών και για τον λόγο $L/S=2$ l/kg, καθώς και τη δοκιμή διήθησης C_0 . Επίσης, σύμφωνα με τα στοιχεία του Εθνικού Συστήματος Διαπίστευσης (ΕΣΥΔ), η εταιρεία που διενήργησε τις δοκιμές (INTERGEO) δεν έχει την κατάλληλη διαπίστευση για αυτού του είδους τις αναλύσεις. Συνεπώς, οι ανωτέρω δοκιμές που διενεργήθηκαν, δεν μπορούν να οδηγήσουν σε ασφαλή συμπεράσματα σχετικά με την τήρηση των ορίων για απόθεση σε χώρο υγειονομικής ταφής επικινδύνων αποβλήτων και άρα την αποδοχή ή μη των ρυπασμένων χωμάτων από αρσενοπυρίτη στον ΧΥΤΕΑ Κοκκινόλακκα, με συνέπεια τον κίνδυνο την απόθεσης μη αποδεκτών αποβλήτων στον ΧΥΤΕΑ και τη μη θέσπιση των κατάλληλων μέτρων προστασίας.

Συνεπώς, οι αιτιάσεις της εταιρείας δεν αναιρούν την παράβαση που διαπιστώθηκε, κατά την αυτοψία και τον έλεγχο.

Σε συνέχεια των παραπάνω βεβαιωθείσών παραβάσεων:

Η Πράξη Βεβαίωσης Παράβασης (ΠΒΠ), καθώς και ο σχετικός φάκελος της υπόθεσης, διαβιβάζονται στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Χαλκιδικής, όπως προβλέπεται στην παρ. Α4 του άρθρου 9 του Ν. 2947/2001, για τη διερεύνηση τυχόν αξιόποινων πράξεων.

Σε περίπτωση άσκησης δίωξης για παράβαση διατάξεων της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, παρακαλούμε όπως, ανακοινώσετε αυτή στο Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, προκειμένου να ασκήσει το παρεπόμενο δικαίωμα παράστασης πολιτικής αγωγής δυνάμει του άρθρου 14 του Ν.3801/2009, με κοινοποίηση των σχετικών ενεργειών στην υπηρεσία μας, για την ενημέρωση του τηρούμενου φακέλου.

Η Πράξη Βεβαίωσης Παράβασης αποστέλλεται επίσης:

1. Στην ελεγχθείσα δραστηριότητα, η οποία καλείται να ενημερώσει την υπηρεσία μας σχετικά με τις ενέργειες της για την άρση των διαπιστωμένων παραβάσεων και τη συμμόρφωσή της με την ισχύουσα περιβαλλοντική νομοθεσία και τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους.
2. Στις αρμόδιες, για την αδειοδότηση και τον έλεγχο, υπηρεσίες του ΥΠΕΝ, της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης και της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, οι οποίες παρακαλούνται για τις ενέργειες αρμοδιότητάς τους προκειμένου η εν λόγω δραστηριότητα να συμμορφωθεί ως προς τις απαιτήσεις της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας και των εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων. Ειδικά η ΔΙΠΑ παρακαλείται για τις ενέργειές της, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, προκειμένου να επανεξετάσει τους όρους της

ΚΥΑ ΕΠΟ του έργου, λαμβάνοντας υπόψη τις υπογραμμισμένες παραγράφους της υπ' αριθμ. 8/30-08-2018 Έκθεσης Ελέγχου των Επιθεωρητριών Περιβάλλοντος και τις αποκλίσεις από τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους του έργου και την ισχύουσα νομοθεσία που αναφέρονται στην παρούσα. Στο πλαίσιο αυτό η ΔΙΠΑ, σε συνεργασία με την Ειδική Γραμματεία Υδάτων (ΕΓΥ), παρακαλούνται όπως επανεξετάσουν τον όρο β2.β της ΚΥΑ ΕΠΟ, υπό την έννοια της ρητής αναφοράς στα όρια διάθεσης υγρών αποβλήτων υπό μορφή πίνακα, λαμβάνοντας υπόψη και την υπογραμμισμένη παράγραφο του κεφ. Γ.1 της ως άνω Έκθεσης Ελέγχου.

3. Στην **Επιστημονική Επιτροπή Ελέγχου Τήρησης των Περιβαλλοντικών Όρων του έργου**, η οποία, στο πλαίσιο εκτέλεσης των αρμοδιοτήτων της σχετικά με τον έλεγχο τήρησης των περιβαλλοντικών όρων, παρακαλείται όπως λάβει υπόψη της τις βεβαιωμένες παραβάσεις, αλλά και τα αναφερόμενα στην υπ' αριθμ. 8/2018 Έκθεση Ελέγχου των Επιθεωρητριών Περιβάλλοντος.

Η παρούσα κοινοποιείται επίσης στον Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης για τις κατά την κρίση του ενέργειες, σε σχέση με τα αναφερόμενα στο κεφ. Α.1 της Έκθεσης Ελέγχου.

Παρακαλούμε, όπως κοινοποιούνται στο ΤΕΠ του ΣΕΒΕ στοιχεία ενεργειών σας σχετικά με τα ανωτέρω και τα αποτελέσματα αυτών, βάσει της παρ. Α.2β του άρθρου 9 του Ν. 2947/2001 και του 38 του Ν. 3710/2008.

ΣΥΜΦΩΝΗΤΗΡΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΟΜΜΙΣΗΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ & ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ
ΠΕΡΙΘΕΩΡΗΣΗ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

Με εντολή Υπ. & Αν. Υπ
ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΗ Προϊσταμένη ΤΕΠ/ΣΕΒΕ

ΕΥΔΟΞΙΑ Κ. ΤΣΑΝΙΚΑΙΔΟΥ
ΔΙΣΙΚΗΤΙΚΟΣ

Δρ Σοφία Χριστοφόρου

Συνημμένα:

α/α	Έγγραφο	Αποδέκτης
1.	Αντίγραφα των υπ' αριθμ. 24, 28 και 43 σχετικών	A.1
2.	Αντίγραφο της (43) σχετικής Έκθεσης Ελέγχου	A.2α, A.2γ, B.2, B.4

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

A. Αποδέκτες προς ενέργεια:

- Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Χαλκιδικής
Δικαστικό Μέγαρο Πολυγύρου,
631 00 Πολύγυρος
(με συνημμένο φάκελο σχετικών)
- Υ.Π.ΕΝ.
 - Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης
Λ. Αλεξάνδρας 11, 11473 Αθήνα
 - Διεύθυνση Μεταλλευτικών, Ενεργειακών και Βιομηχανικών Ορυκτών
Λ. Μεσογείων 119, 115 26 Αθήνα
 - Ειδική Γραμματεία Υδάτων
Αμαλιάδος 17, 115 23 Αθήνα

3. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας - Θράκης
Δ/νση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Κεντρικής Μακεδονίας
Τ. Οικονομίδα 1, 540 08 Θεσσαλονίκη
4. Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας
Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Ανάπτυξης Π.Ε. Χαλκιδικής
Διοικητήριο
63 100, Πολύγυρος
5. ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε.Μ.Β.Χ.
α. Στρατώνι 630 82 Χαλκιδική
β. Λ. Βασ. Σοφίας 23 Α, 106 74 Αθήνα

Β. Αποδέκτες προς κοινοποίηση:

1. Εισαγγελία Αρείου Πάγου
Υπόψη Αντιεισαγγελέα Περιβάλλοντος
Λεωφ. Αλεξάνδρας 121, 115 10 Αθήνα
2. Γενική Επιθεωρήτρια Δημόσιας Διοίκησης
Κηφισίας 1-3, 115 23 Αθήνα
3. Υ.Π.ΕΝ.
Δ/νση Διαχείρισης Αποβλήτων και Περιβαλλοντικών Πιστοποιήσεων
Τμήμα Περιβαλλοντικών Πιστοποιήσεων
Πατησίων 147, 112 51 Αθήνα (αποστολή και με e-mail: a.psaila@prv.ypeka.gr)
4. Επιστημονική Επιτροπή Ελέγχου Τήρησης των
Περιβαλλοντικών Όρων των έργων της «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε.»
Γρ. Προέδρου Επιτροπής
Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας-Θράκης
Τ. Οικονομίδα-κ. Ρωσσίδου 11
540 08 Θεσσαλονίκη
5. Δήμος Αριστοτέλη
Ιερισσός, 630 75

Γ. Εσωτερική Διανομή:

1. Αρχείο ΣΕΒΕ
2. Αρχείο ΤΕΠ
3. Αρχείο ΤΕΜ
4. Σ. Χριστοφόρου
5. Ε. Ελευθεριάδου